

Stora flytt- och boendestudien

Rapport för Östhammars kommun

FUTURE
Research-
based
foresight

STRATEGY
Future-
based
strategy

ACTION
Strategy
enforcement

Om Stora flytt- och boendestudien

- **Om projektet.** Vad händer med flyttmönster och boendepreferenser nu och framåt? Det är frågan som projektet *Stora flytt- och boendestudien* handlar om. Liksom den studie som genomfördes på samma tema år 2014-2015 är de huvudsakliga frågeställningarna: *Vart vill vi flytta?* och *Hur vill vi bo?* Kairos Future har lett projektet. 17 kommuner och SKR har varit medarrangörer.
- **Om huvudrapporten.** Inför de kommunspezifika rapporterna som utarbetats i projektet genomfördes en huvudrapport, som den här rapporten ibland hänvisar till. Att ha huvudrapporten nära till hands rekommenderas vid läsning.
- **Om den kommunspezifika rapporten.** I den här rapporten genomlyses Östhammars kommuns (fortsättningsvis kallad Östhammar) förutsättningar och framtid som attraktiv boendekommun. Målsättningen är att rapporten ska vara ett strategiskt underlag som kan användas i kommunens planering och fortsatta arbete.

Innehåll i den kommunspecifika rapporten

De viktigaste trenderna som påverkar flyttmönster och boendepreferenser

Internationella såväl som nationella trender kring flyttmönster och boendattraktivitet, från huvudstudien

Kommunen i det regionala sammanhanget

Den regionala arbetsmarknadens styrka och rollen kommunen spelar i arbets- och boendeperspektiv

Flyttdynamiken kring kommunen

Vilka grupper av flyttare kommunen vinner och förlorar, och varför

Boendattraktiviteten i kommunen

Genomlysning av generella styrkor och svagheter

Prioriterade målgrupper och prioriterade utvecklingsområden för kommunen

Landning i 3 målgrupper och vad i ljuset av dessa som behöver utvecklas gällande plats och boende

Disposition

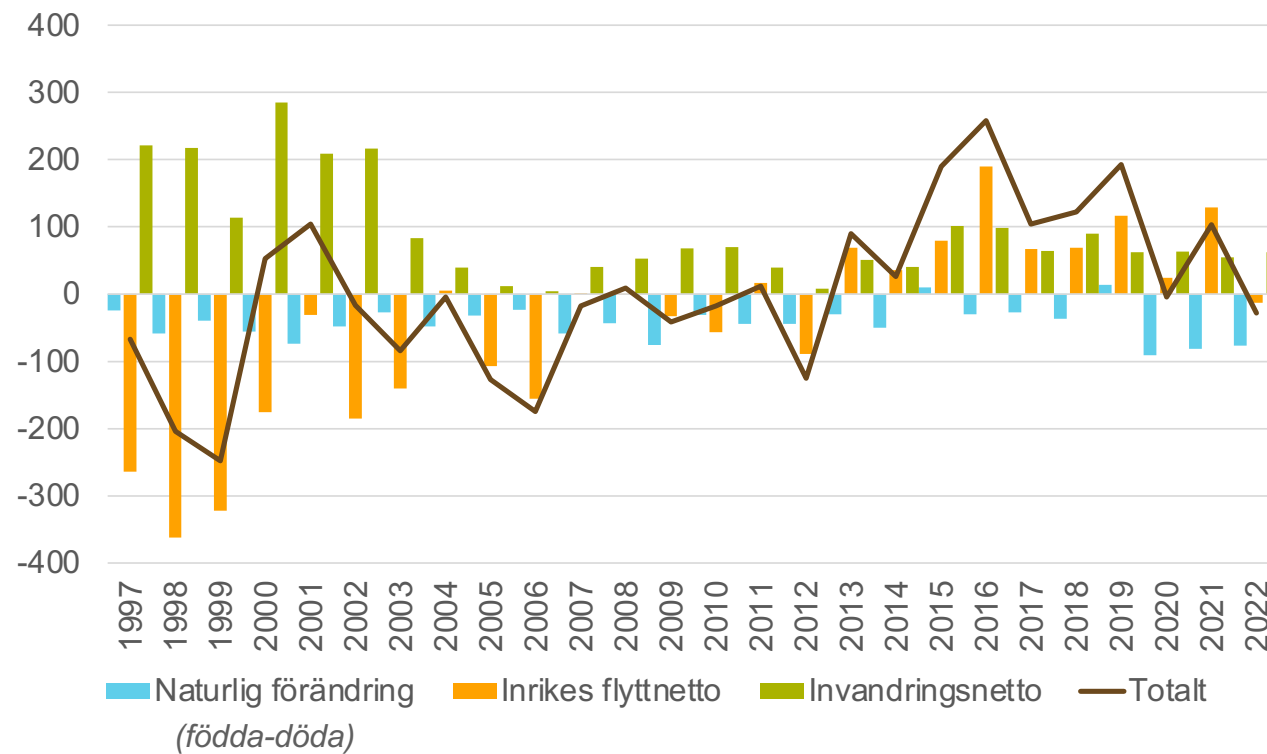
- 0. Om Östhammar demografiska utveckling
- 1. Trender som påverkar flyttmönster och boendepreferenser
- 2. Östhammar i det regionala sammanhanget
- 3. Flyttodynamiken kring Östhammar
- 4. Boendeattraktiviteten i Östhammar
- 5. Prioriterade målgrupper för Östhammar
- 6. Prioriterade utvecklingsområden för Östhammar
- 7. Slutsatser och rekommendationer för Östhammar
- Appendix: källor och attraktivitetsmått

0. Om kommunens demografiska utveckling

Övergripande befolkningsutveckling i Östhammar

Dekomponerad befolkningsutveckling, Östhammar, 1997-2022

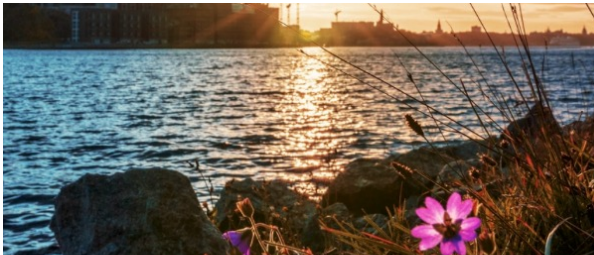
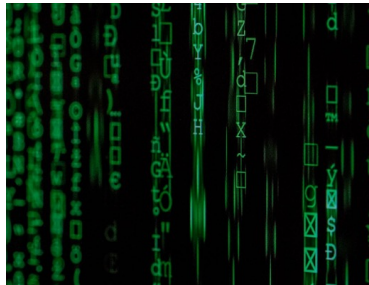
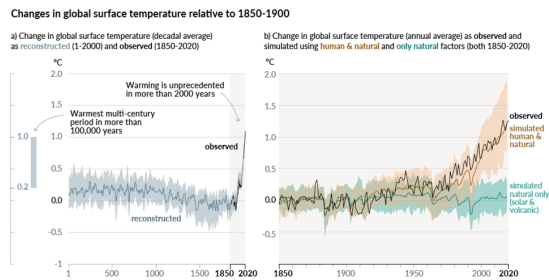
Kommentar

- Östhammar har haft en varierande befolkningsutveckling under de senaste åren, med befolkningsökning som regel under 2010-talet och framåt, men med en minskad ökningstakt de senaste åren.
- Pandemin gav ett uppsving, med ökad befolkning under 2021, som avtog under 2022.
- Invandringsnettot har varit konsekvent positivt under hela 2000-talet, men högre under 1990-talets slut än under mitten av 2010-talet, vilket hör till ovanligheterna.
- Den naturliga förändringen (födda minus döda) har varit i regel negativ under hela 2000-talet.
- Inrikes flyttnetto varierar, och har haft en starkt positiv uppåttrend under 2000-talet, även om inrikes flyttnetto var svagt negativt år 2022.

1. Trender som påverkar flyttmönster och boendepreferenser

Megatrender

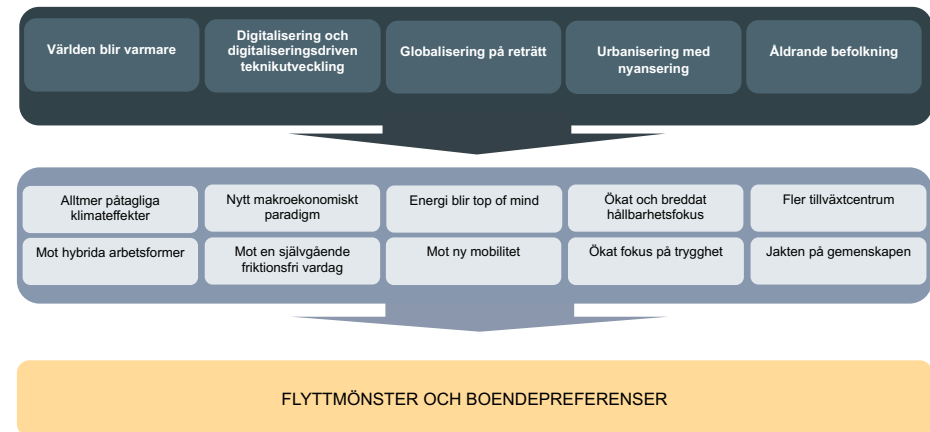

- 1. Världen blir varmare
- 2. Digitalisering och digitaliseringsdriven teknikutveckling
- 3. Globalisering på reträtt
- 4. Urbanisering med nyansering
- 5. Åldrande befolkning

Omvärldstrender

- 1. Alltmer påtagliga klimateffekter
- 2. Nytt makroekonomiskt paradigm
- 3. Energi blir top of mind
- 4. Ökat och breddat hållbarhetsfokus
- 5. Fler tillväxtcentrum
- 6. Mot hybrida arbetsformer
- 7. Mot en självgående friktionsfri vardag
- 8. Mot ny mobilitet
- 9. Ökat fokus på trygghet
- 10. Jakten på gemenskapen

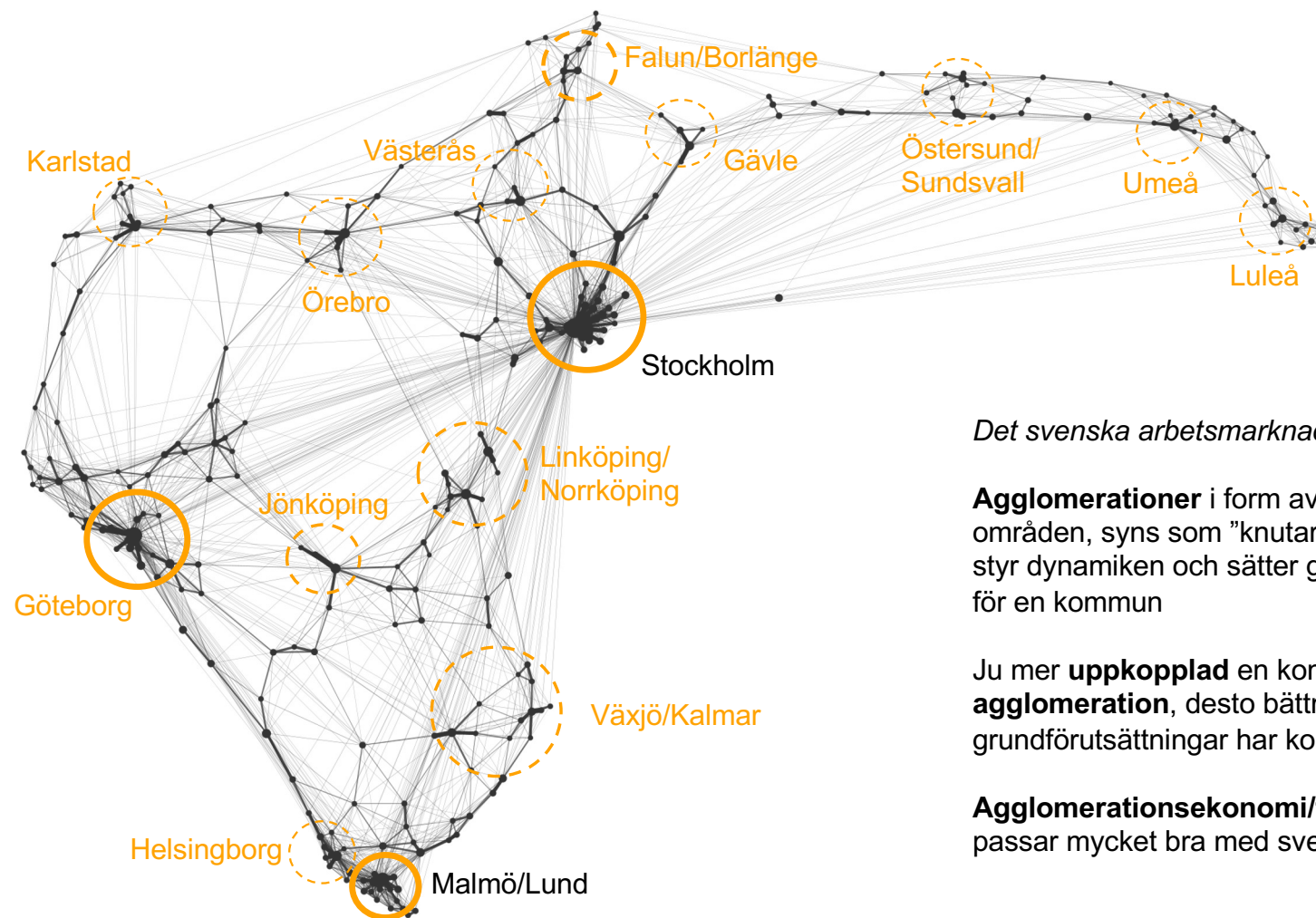
Slutsatser för Östhammar: trender som påverkar flytt- och boendemönster

- Som för alla andra kommuner kommer de övergripande megatrenderna starkt påverka Östhammars förutsättningar att vara en framtida attraktiv kommun de kommande åren.
- Värt att initialt belysa för Östhammar är:
 - 1. Att Östhammar, som är en mindre kommun strax utanför storstad (Stockholm) och större stad (Uppsala, Gävle), behöver säkra sin plats som en trygg kommun.
 - 2. Att nya tillväxtcentrum utanför storstadsregionerna i förlängningen kan komma att gynna Östhammar, om kommunen säkrar kompetensförsörjningen.
 - 3. Att Östhammars framgång påverkas starkt av i vilken utsträckning kommunen är attraktiv för personer med distansarbete.
 - 4. Att Östhammar som vattennära kommun har en stark konkurrensfördel på sikt om klimatriskerna är låga.
 - 5. Att bostäder för lägre prislapp strax utanför storstad och större stad blir attraktiva för inflyttare när priset för att låna pengar blir högre.

2. Kommunen i det regionala sammanhanget

Det svenska arbetsmarknadsnätverket

Agglomerationer i form av stora, tätt integrerade områden, syns som "knutar i kartan" styr dynamiken och sätter grundförutsättningarna för en kommun

Ju mer **uppkopplad** en kommun är mot en **agglomeration**, desto bättre grundförutsättningar har kommunen.

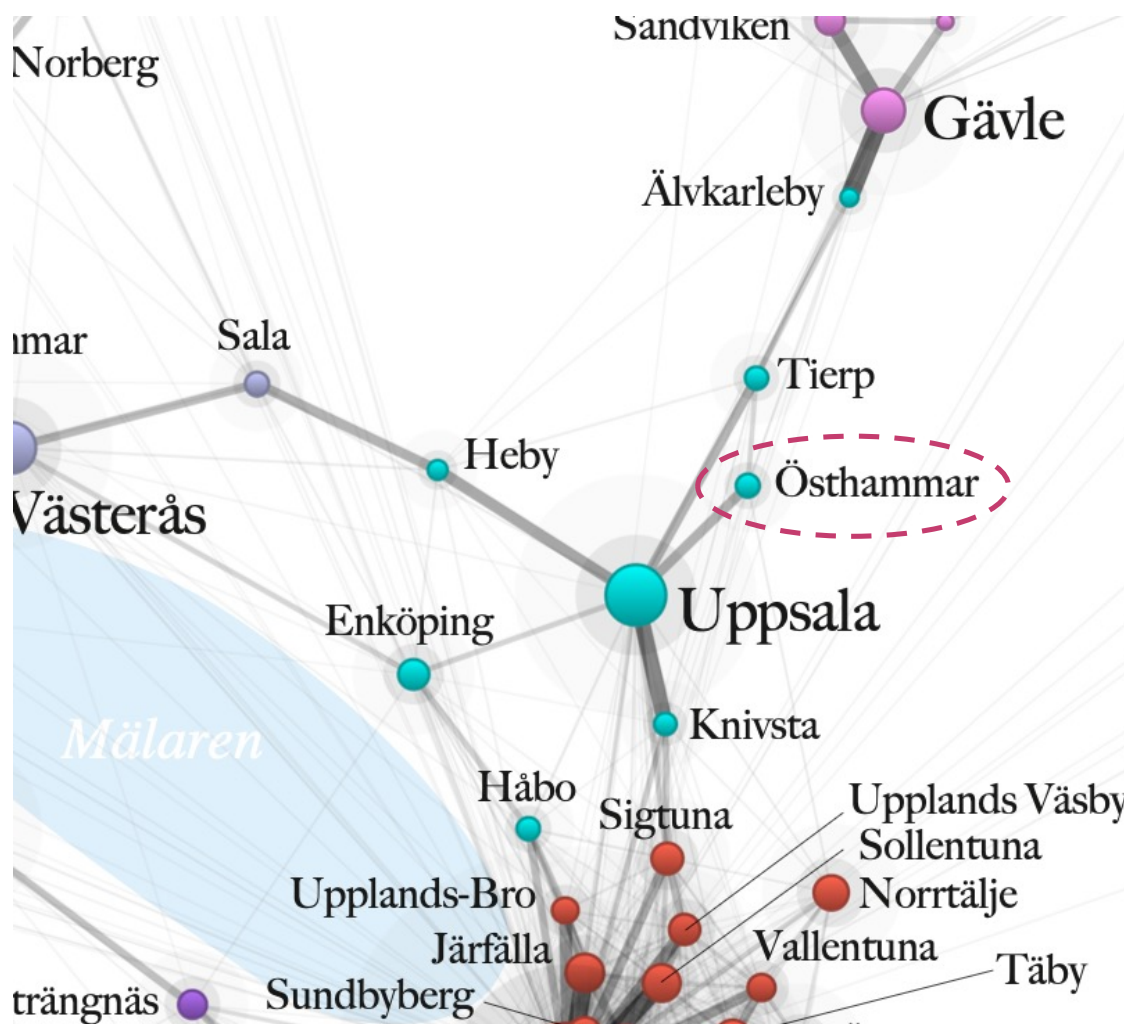
Agglomerationsekonomi/teori forskningsfält som passar mycket bra med svenska förhållanden.

För fördjupad beskrivning, se huvudrapporten

Östhammar i nätverket

Östhammar har starka relationer med framförallt Uppsala. Kommunen har också betydande relationer med Tierp.

Svagare relationer har Östhammar med Norrtälje, Gävle och Stockholm, samt ett antal mindre kommuner i samma del av landet.

Topp 10 pendlingsrelationer (flest pendlare ut+in)

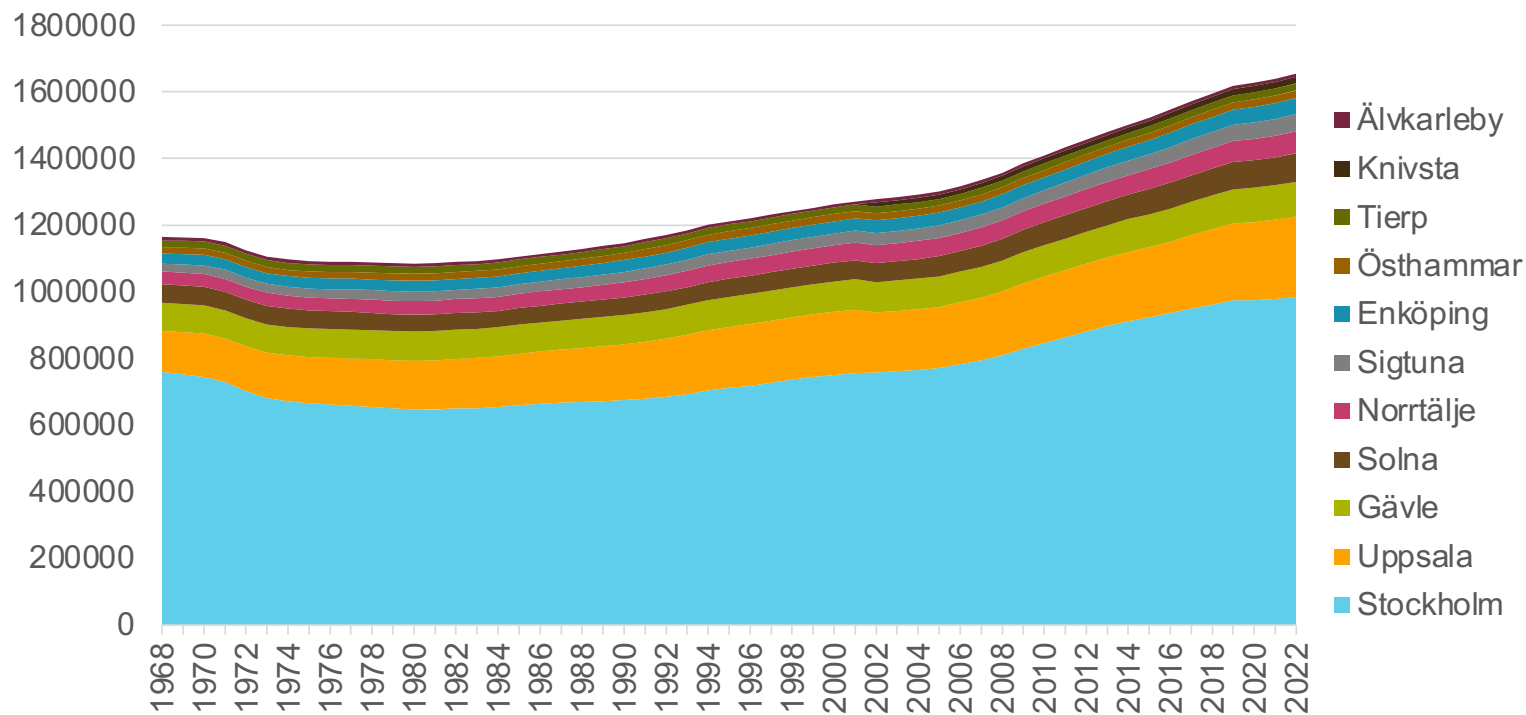
Dessa kommuner utgör Östhammars regionala sammanhang. Sorterade efter antalet pendlare (in + ut)

- Uppsala
- Tierp
- Norrtälje
- Gävle
- Stockholm
- Älvkarleby
- Sigtuna
- Solna
- Knivsta
- Enköping

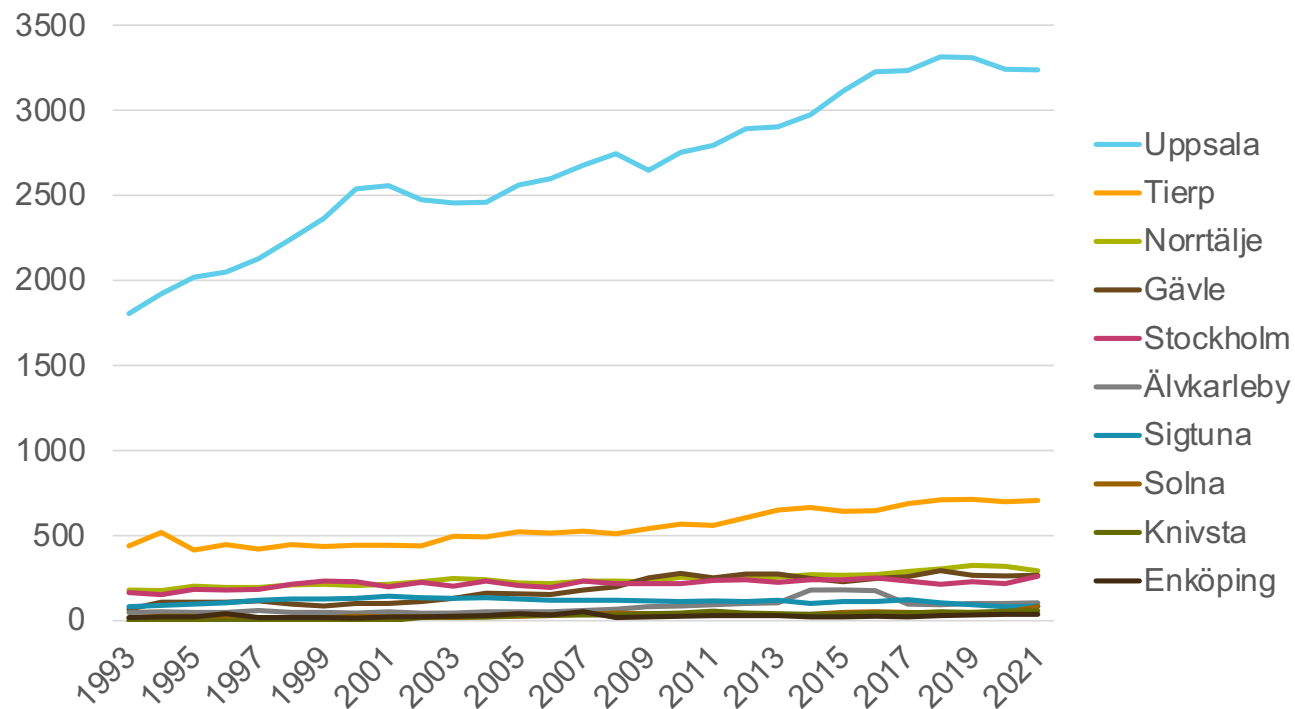
Det finns alltmer folk i sammanhanget

Folkmängd i det regionala sammanhangets kommuner 1968-2022

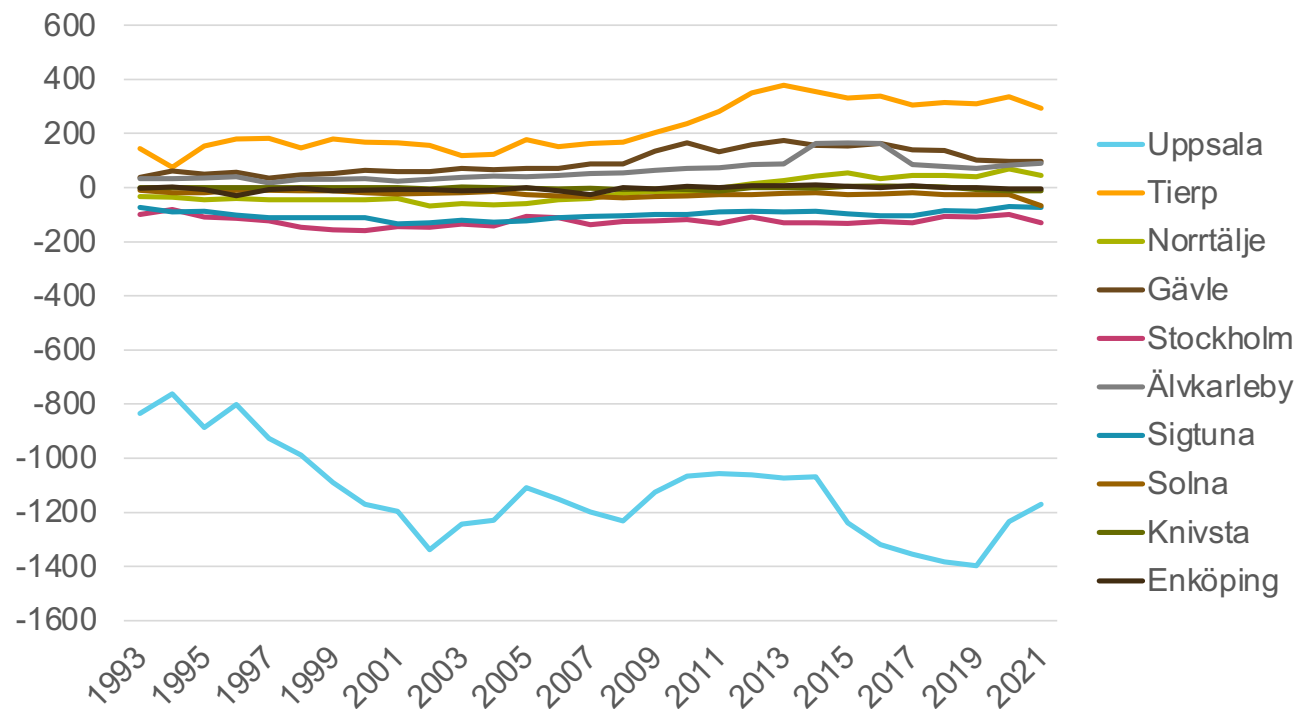
Östhammars relationer med Uppsala har ökat kraftigt över tid, men ökningen har avtagit

Antal pendlare (in + ut) mellan Östhammar och de starkaste relationerna

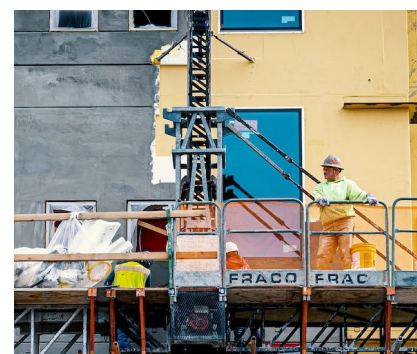
Nettoutpendling till Uppsala och Stockholm, nettoinpendling från Tierp, Gävle och Älvkarleby

Nettopendling (in - ut) mellan Östhammar och de starkaste relationerna

Vi tittar på två saker för att fastställa kommuners roll...

- **Agglomerationskapitalet** – I vilken utsträckning är man en *del* av en större agglomeration?
- Grad av **boende/arbetsspecialisering** – är man en boendekommun eller arbetskommun?

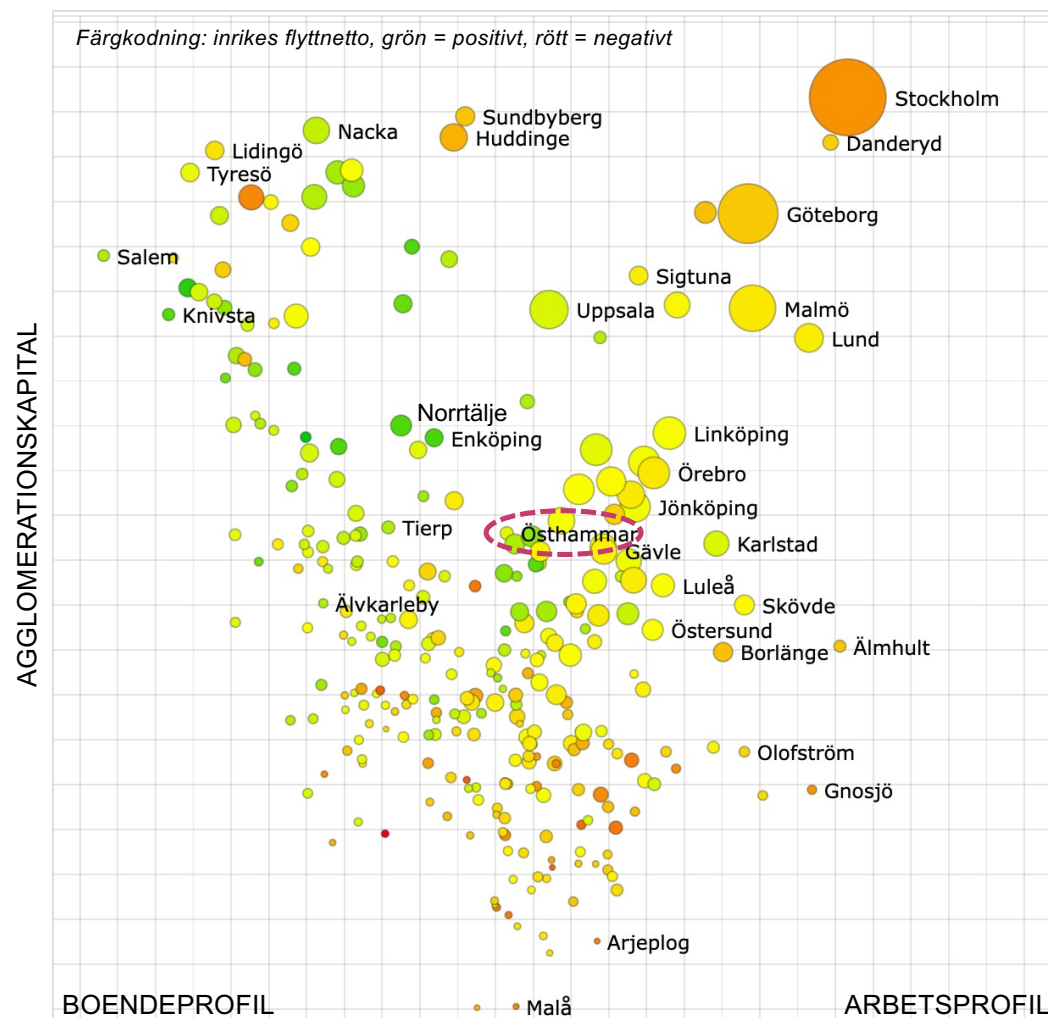

Östhammar är svagt boendespecialiserat med medelhögt agglomerationskapital

Agglomerationskapitalet är medelhögt i Östhammar, och skulle bli högre om relationerna med Uppsala och Stockholm stärks ytterligare.

Östhammar har en svag boendeprofil som helhet, men i själva verket har kommunen en dubbelroll. Östhammar har en *arbetsroll* i förhållande till Tierp, Gävle och Älvkarleby, och en mycket tydlig *boenderoll* i förhållande till framförallt Uppsala.

Consultants for Strategic Futures.

KAIROS
FUTURE

Om olika kommuntyper – Östhammar är som helhet **småstad**, men har roller som kransbygd till större stad och lokal arbetslivsspecialist

Typer och exempelkommuner, samt vilka kommunerna är bäst på att attrahera.

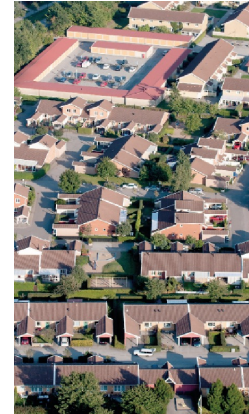
- **Storstadskommuner.** Kommuner som är arbetsspecialiserade i storstadsregioner. Typexempel: Stockholm, Göteborg. Malmö, Solna, Mölndal, Lund. Bra på att attrahera unga.
- **Kransbygd till storstäder.** Kommuner som är boendespecialiserade i storstadsregioner. Typexempel: Österåker, Kungsbacka, Lomma. Bra på att attrahera barnfamiljer.
- **Större städer.** Kommuner som är stora och arbetsspecialiserade regionala centrum, men inte storstadskommuner. Typexempel: Umeå, Jönköping, Linköping. Bra på att attrahera unga.
- **Kransbygd till större städer.** Kommuner som är boendespecialiserade med stark relation till större städer. Typexempel: Hammarö, Habo, Kumla. Bra på att attrahera barnfamiljer.
- **Lokala arbetslivsspecialister.** Arbetsspecialiserade kommuner utan stark relation till större städer och storstäder. Typexempel: Älmhult, Gnosjö, Olofström. Bra på att attrahera medelålders+.
- **Småstäder.** Kommuner som varken är boende- eller arbetsspecialiserade utan stark relation till större städer och storstäder. Typexempel: Katrineholm, Vadstena, Vetlanda. Bra på att attrahera medelålders+.
- **Boendespecialiserad landsbygd.** Boendespecialiserade kommuner med stark relation till lokala arbetslivsspecialister eller småstäder. Typexempel: Mörbylånga, Sölvesborg, Hjo. Bra på att attrahera medelålders+.

8 arbetslivstyper

Smetskapare

Oaser

Regionhubbar

(G)Lokala tillverkare

Upplevelseskapare

Småstäder, landsorter
och naturbrukare

8 arbetslivstyper

Resultat av en klustring med avseende på 150 arbetslivsrelaterade egenskaper

▪ Smetskapare

- Nära centrum av agglomerationer, hög inpendling och mycket infrastruktur, hög utbildning och löner, stor tjänstesektor
- **Typexempel** Solna, Sollentuna, Göteborg, Stockholm, Mölndal

▪ Oaser

- Boendekommuner inom agglomerationer, småskaligt och kommunalt arbetsliv eftersom de flesta boende pendlar ut.
- **Typexempel** Knivsta, Lerum, Österåker, Kungsbacka, Öckerö

▪ Regionhubbar

- Ofta större städer utanför agglomerationer, med storskaligt arbete i offentlig sektor (statliga myndigheter, sjukhus, militäranläggning eller förvaltning).
- **Typexempel** Luleå, Östersund, Kalmar, Örebro, Jönköping, Karlstad

▪ (G)Lokala tillverkare

- Industriell tillverkning som konkurrerar på global marknad, domineras av stora privata företag, höga löner men utanförskap
- **Typexempel** Olofström, Perstorp, Markaryd, Emmaboda, Hofors, Oxelösund

▪ Upplevelseskapare

- Liten grupp med branschkoncentration inom hotell- och restaurang, handel och kulturella/personliga tjänster. Säsongsbetonat arbete.
- **Typexempel** Härjedalen, Åre, Malung, Borgholm, Strömstad, Årjäng, Älvdalen

▪ Småstäder

- "Sverige i miniatyr", inga stora avvikelser från genomsnittskommunen. Låg branschkoncentration.
- **Typexempel** Tranås, Vetlanda, Nässjö, Katrineholm, Ulricehamn

▪ Landsorter

- Som småstäderna inte så utpräglade, dock i mindre skala, små arbetsplatser, naturbruk/tillverkning/omsorgsyrien, säsongsvarierande, liten tjänstesektor
- **Typexempel** Nordanstig, Gullspång, Nordmaling, Valdemarsvik, Torsås

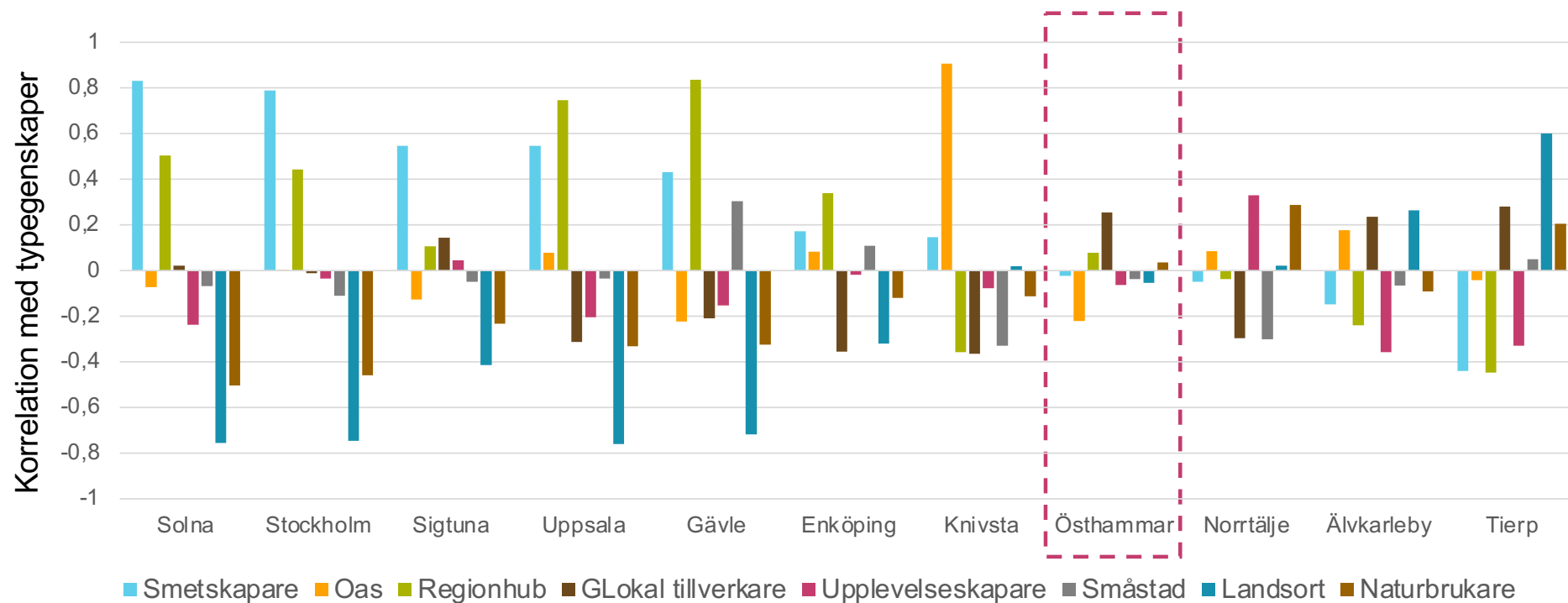
▪ Naturbrukare

- Utpräglade naturbruks- och fritidsområden, mycket egna företagare och ensamboende, hög arbetsfrekvens utanför åldern 20-64, få långtidsarbetslösa
- **Typexempel** Överkalix, Berg, Sorsele, Strömsund, Vilhelmina, Vansbro

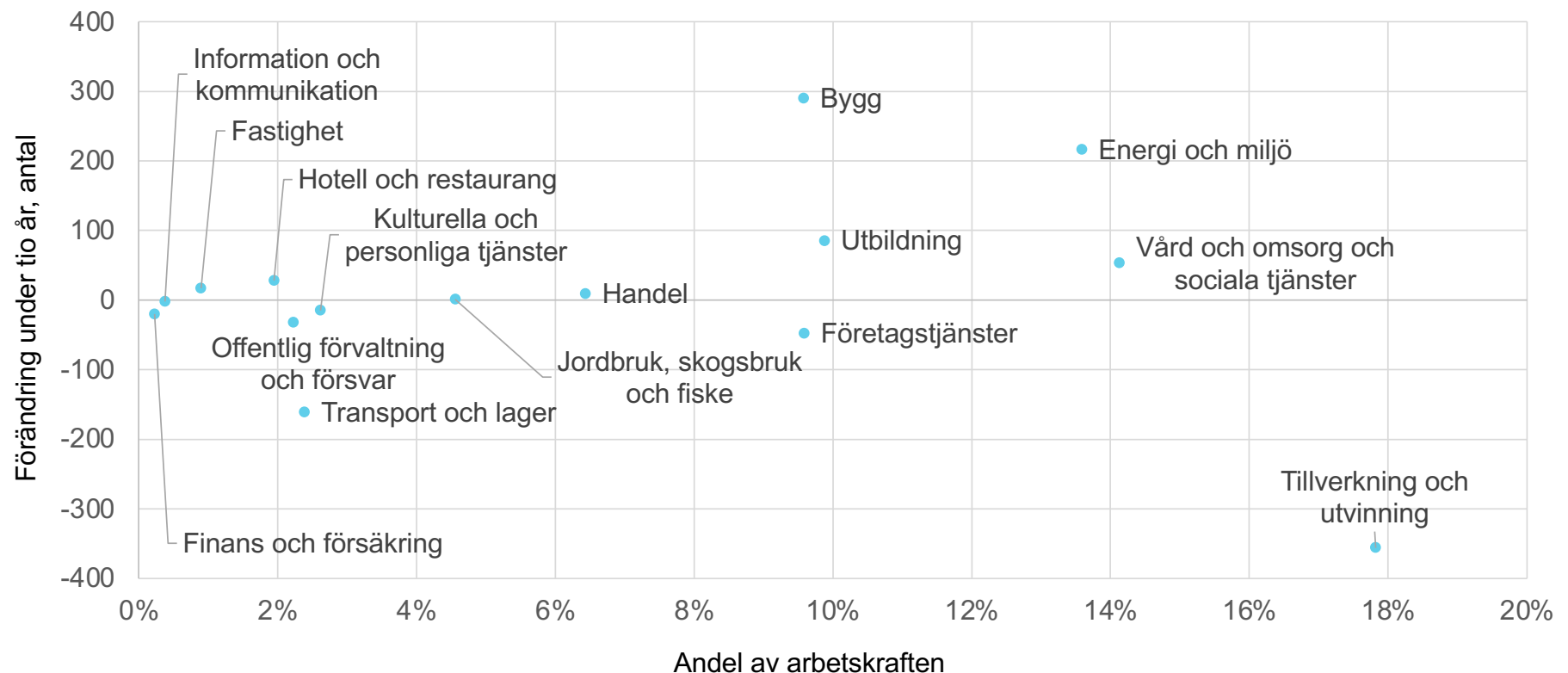

Arbetslivstyper i det regionala sammanhanget

Östhammar har starkast drag av (G)Lokal tillverkare

Tillväxt och andel sysselsatta i Östhammar per bransch

Slutsatser för Östhammar: kommunen i det regionala sammanhanget

- Östhammar har ett medelhögt agglomerationskapital.
- Östhammars regionala sammanhang utgörs framförallt till Uppsala, som i många år bidragit till ett ökande agglomerationskapital. Kommunen har också en betydande relation till Tierp, samt en svagare relation till Stockholm, som bidrar till agglomerationskapitalet.
- Som helhet är Östhammar en småstad, men kommunen är i realiteten en samling orter med landsbygd och skärgård. Östhammar spelar roller som både lokal arbetslivsspecialist (till Tierp, Gävle och Älvkarleby) och kransbygd (till framförallt Uppsala men även Stockholm)
- Som arbetskommun är Östhammar primärt en (G)Lokal tillverkare med många sysselsatta inom tillverkning och utvinning.
- Östhammar har spännande möjligheter både i rollen som förväntat expansiv lokal arbetslivsspecialist med stort behov av industriteknisk kompetens, och i rollen som kransbygd till en mycket expansiv större stad med en stor tjänstearbetsmarknad. Möjligheterna att dra nytta av möjligheterna bygger helt och hållet på Östhammars förmåga att vara en attraktiv plats och att locka inflyttare till kommunen.

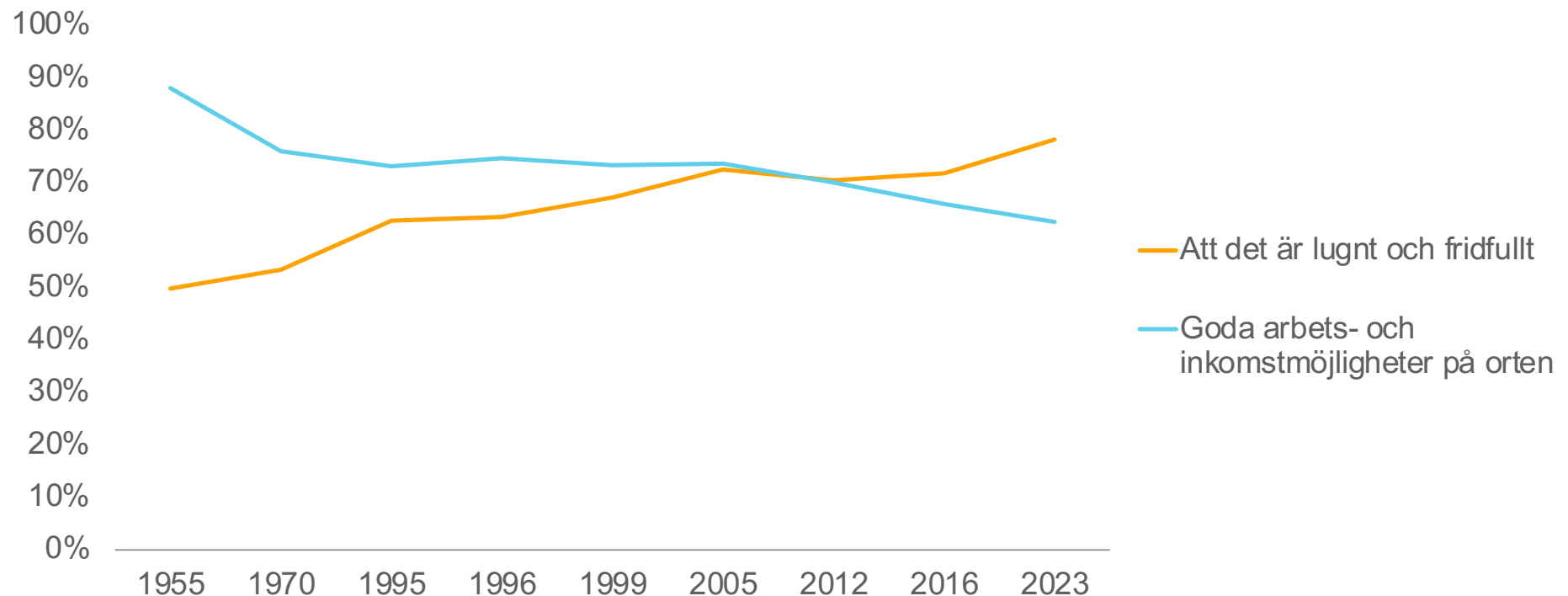

3. Flyttdynamiken kring kommunen

Arbete ett allt mindre viktigt flyttmotiv

Hur viktigt anser du själv följande är för att du skall trivas riktigt bra på den plats, där du själv bor? Andel som svarar Allra viktigast/Mycket viktigt.

Varför flyttar vi då?

De vanligaste flyttmotiven enligt enkätundersökningen för Stora flytt- och boendestudien

2015

2023

BÄTTRE LIVSKVALITET

Nya platsen attraktiv
Bättre bostad
Bättre framtidsutsikter
Prova något nytt
Gjorde verklighet av en dröm

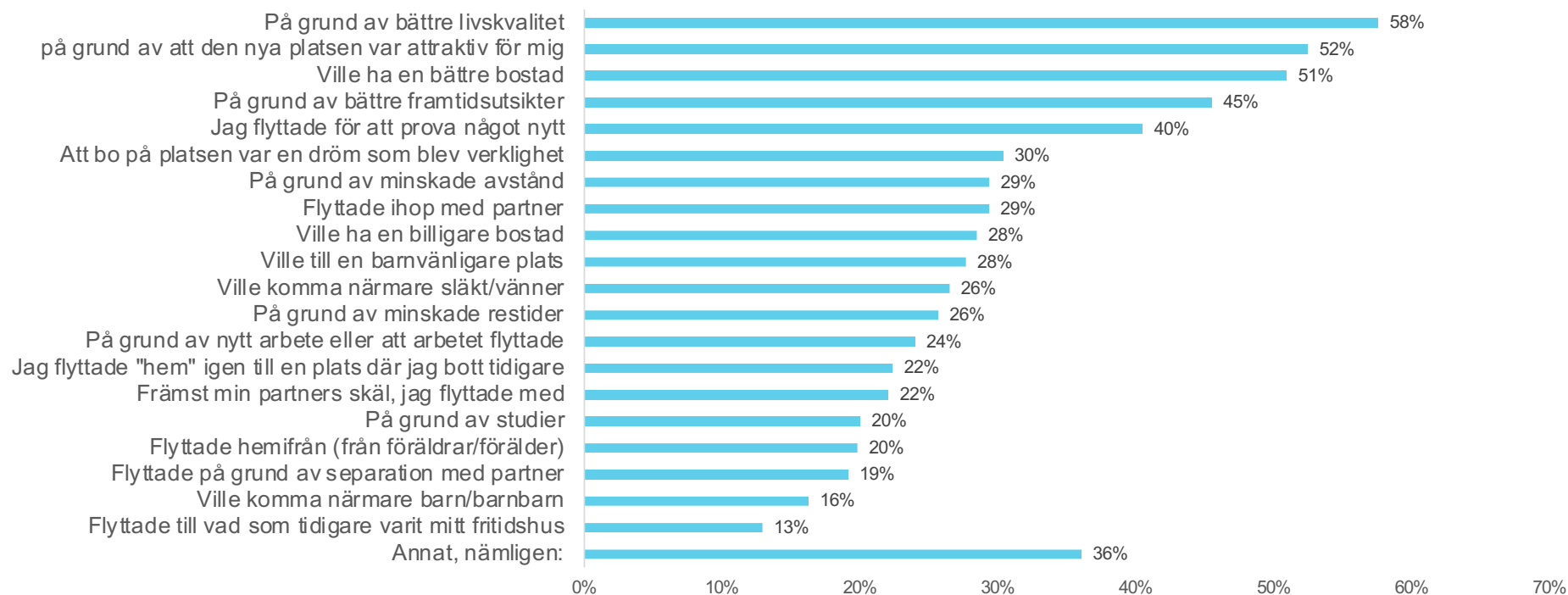
BÄTTRE LIVSKVALITET

Nya platsen attraktiv
Bättre bostad
Bättre framtidsutsikter
Prova något nytt
Gjorde verklighet av en dröm

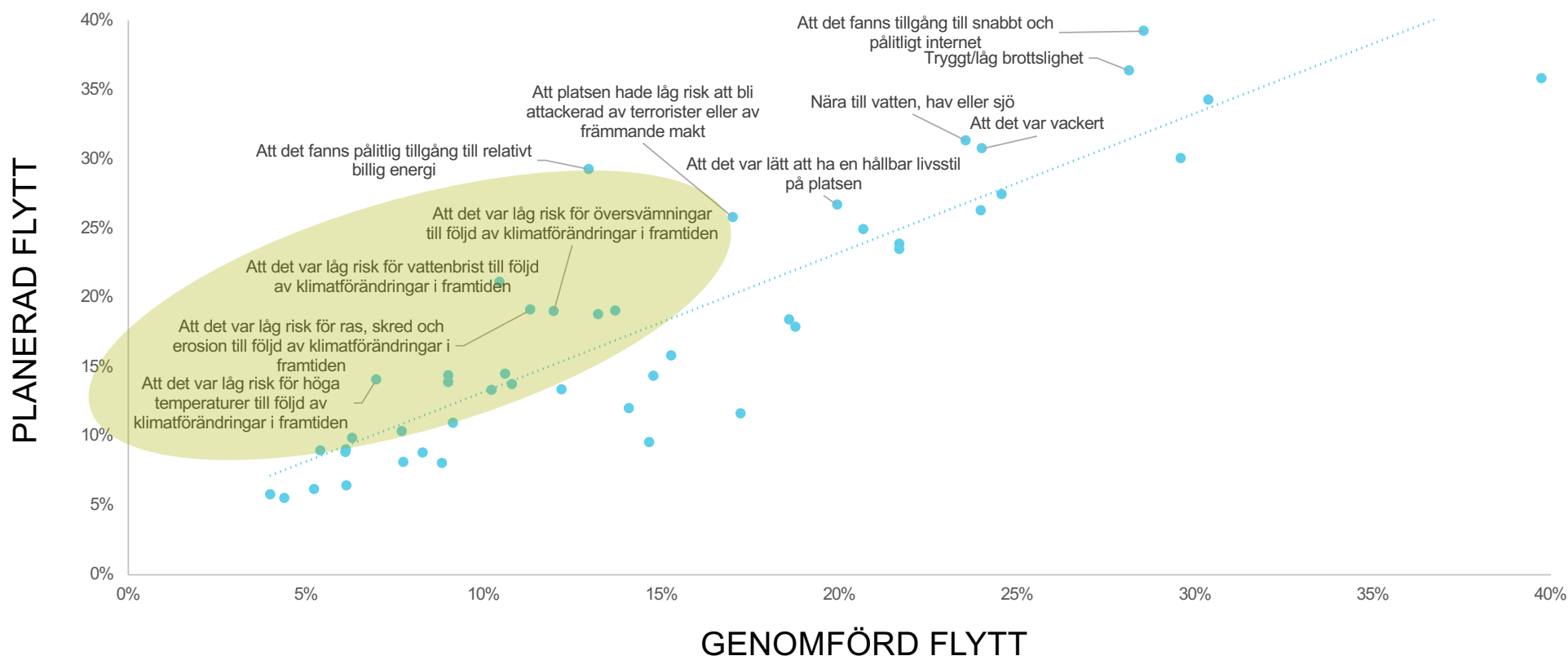
Livsmaximering styr flyttarna

I vilken utsträckning var följande anledningar till att du flyttade? (% som instämmer)

Grundläggande säkerhet, i synnerhet klimatsäkerhet, styr flyttarna på längre sikt

Viktiga egenskaper hos platsen det har flyttats till, samt planeras att flyttas till på 10 års sikt

Consultants for Strategic Futures.

För fördjupade beskrivningar, se huvudrapporten

KAİROS
FUTURE

Den stora bilden, flyttmotiv då, nu, framåt

- Försörjning styr flyttmönster i huvudsak

■ -2000

- Försörjning styr flyttmönster
- Jakten på bättre livskvalitet styr flyttmönster i huvudsak

■ 2000-2030

- Försörjning styr flyttmönster
- Jakten på bättre livskvalitet styr flyttmönster i huvudsak
- Grundläggande säkerhet styr flyttmönster

■ 2030-

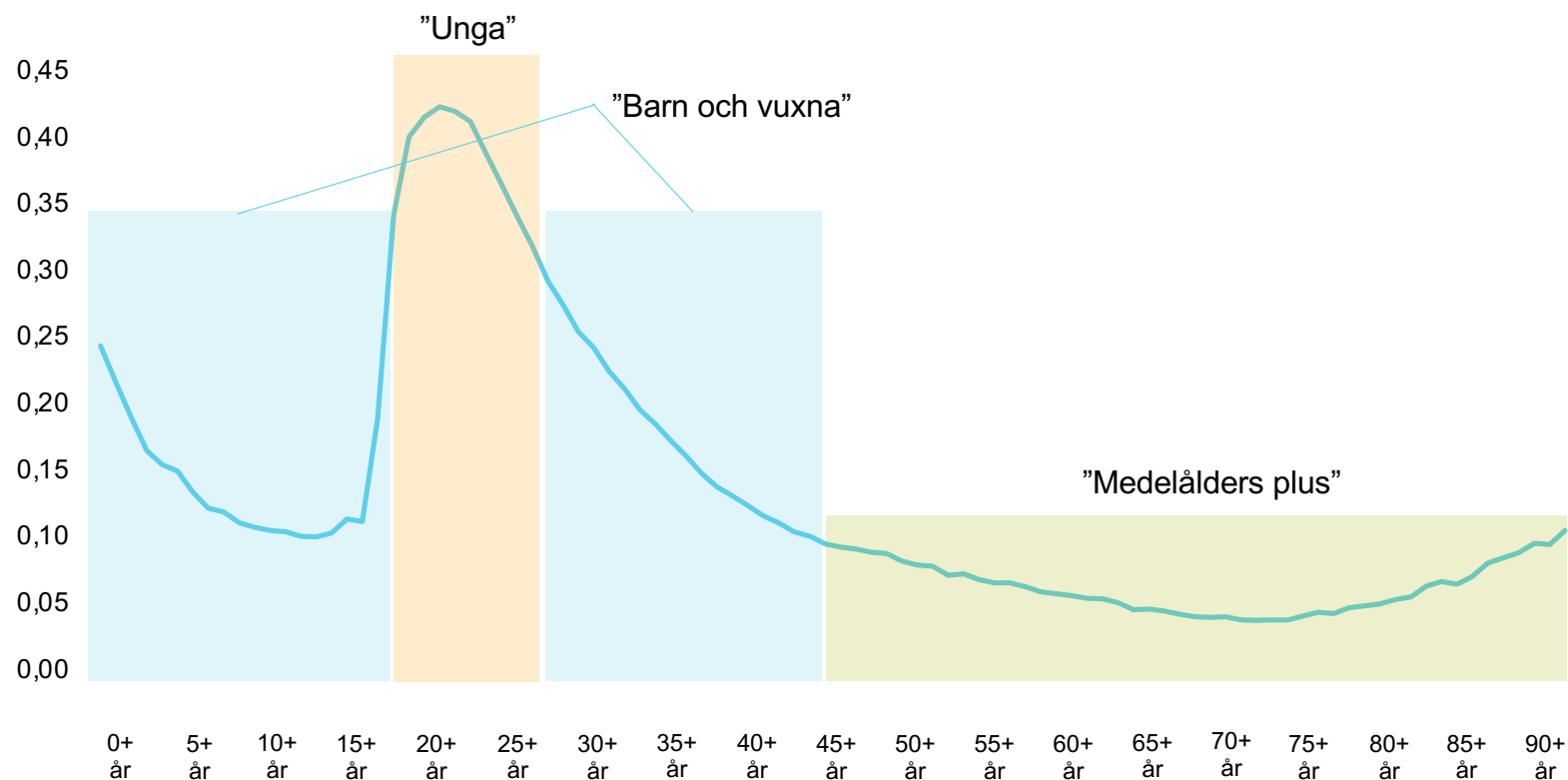
Tre huvudsakliga livsfaser för flyttar

- Första frihetsfasen – här unga 18-26 år
- Ansvarsåren – här barn och vuxna 0-17, 27-44 år
- Andra frihetsfasen – här medelålders och äldre 45+

Tre huvudsakliga livsfaser för flyttar – flest flyttar sker i åldrarna 0-44

Flyttintensitet i olika åldrar

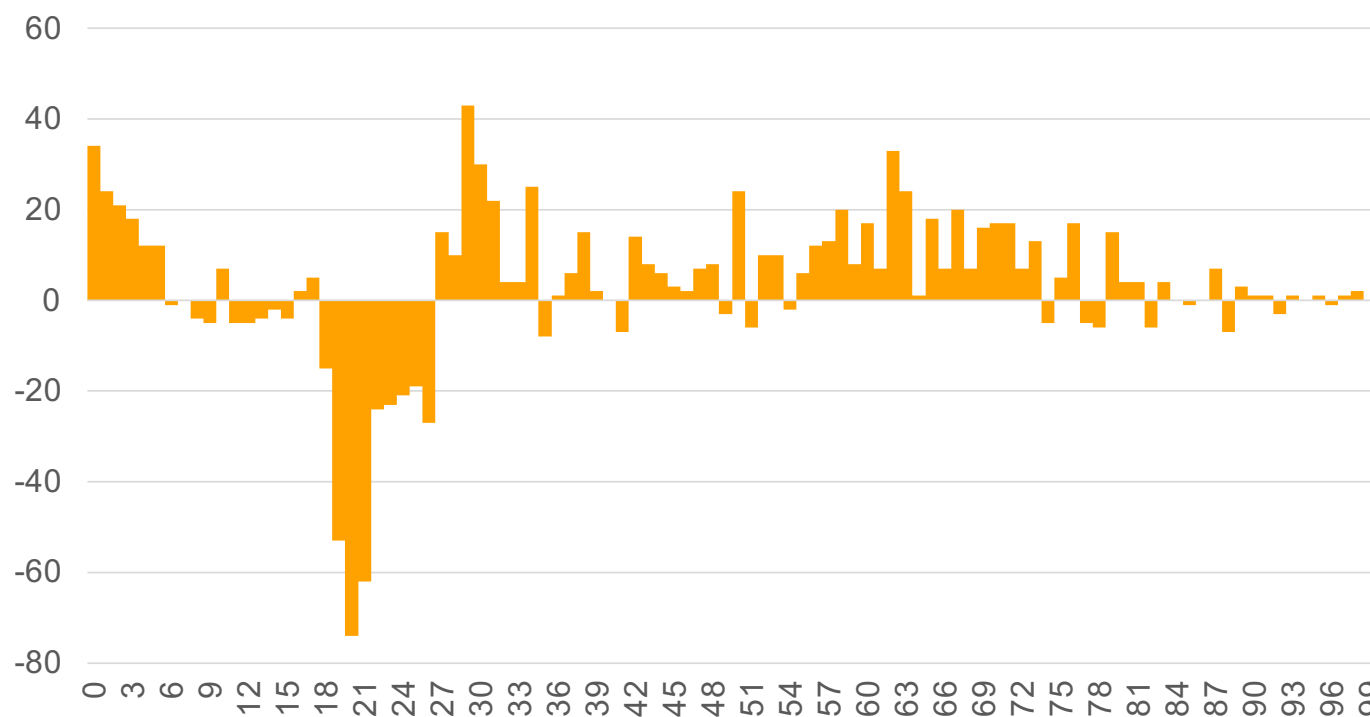
Flyttar och preferenser i olika livsfaser

Översikt över mest särskiljande dragen för varje livsfas

Livsfas	Ålder (ca)	Flyttmotiv	Plats-preferenser	Bostads-preferenser	Kommun som gynnas
Första frihetsfasen	18-26	Flytta hemifrån, studier, prova något nytt, minskade restider, bättre framtidsutsikter	Utbildningsmöjligheter, nöjesutbud, många unga, co-working, restauranger/caféer	Möjlighet hyra ut, "smart", nybyggd och modern, bilpool, billig	Storstäder och större städer, t. ex: Solna, Sundbyberg, Uppsala, Malmö, GBG, Umeå
Ansvarsåren	27-44, Medföljande 0-17	Barnvänligare plats, bättre livskvalitet, flytta ihop, nytt arbete, bättre bostad	Nära till förskolor/skolor, bra skolor/förskolor, barnvänligt, bra arbets- och utbildningsmöjligheter	Stor yta, plats jobba hemifrån, odlingsmöjligheter, "smart", möjlighet hyra ut	Kransbygd till storstad och större stad, t. ex: Trosa, Vellinge, Staffanstorp, Svedala, Nykvarn
Andra frihetsfasen	45+	Bättre livskvalitet, närmare barn/barnbarn, billigare bostad, attraktiv plats, dröm	Nära vatten, nära natur, lugnt, låg risk för ras, skred, erosion pga klimat, vackert	Balkong/veranda, snabbt pålitligt internet, fin trädgård/uteplats, tyst, lite insyn	Kommuner med stilla charm med vatten, t. ex: Trosa, Borgholm, Båstad, Sotenäs

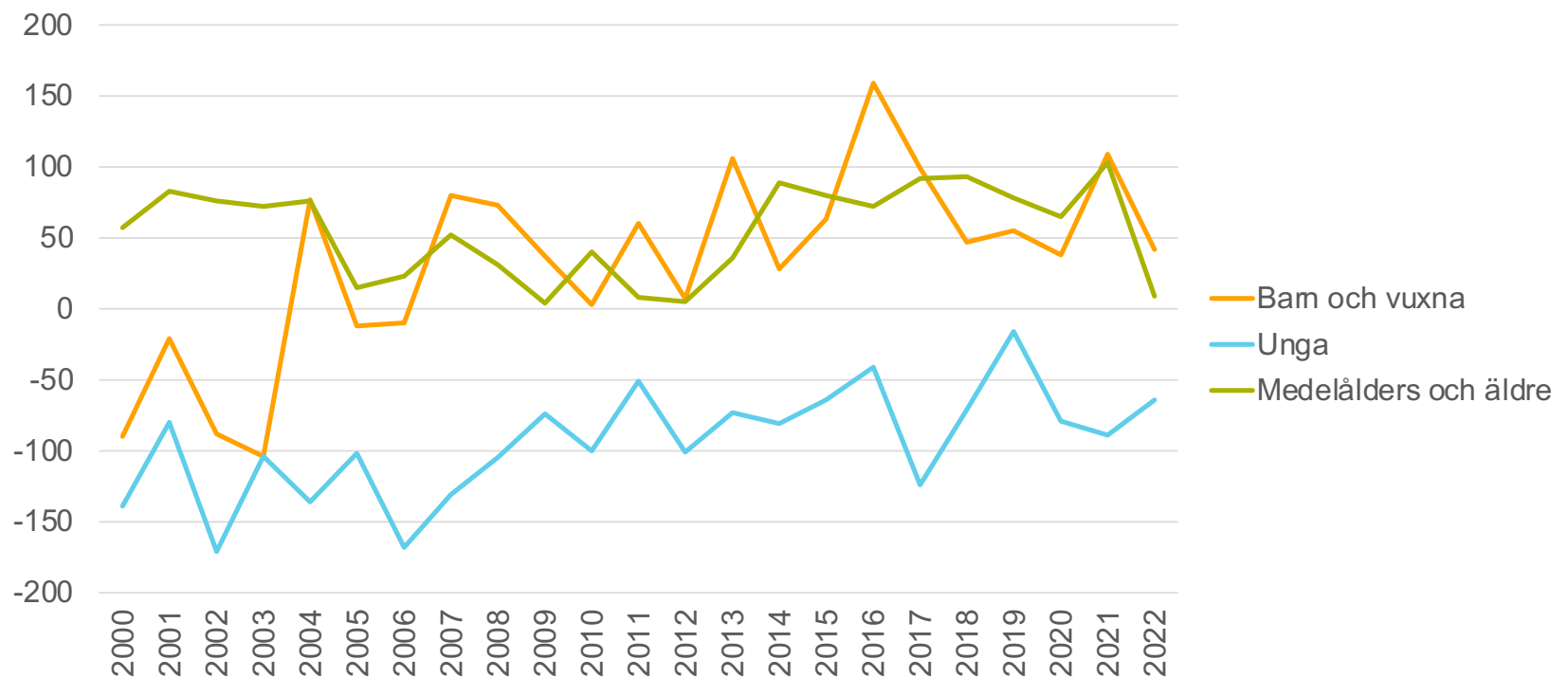
Östhammar förlorar unga men vinner barn och vuxna, samt medelålders plus

Inrikes flyttnetto per ålder, 2018-2022

Östhammar förlorar unga men vinner barn och vuxna, samt medelålders plus

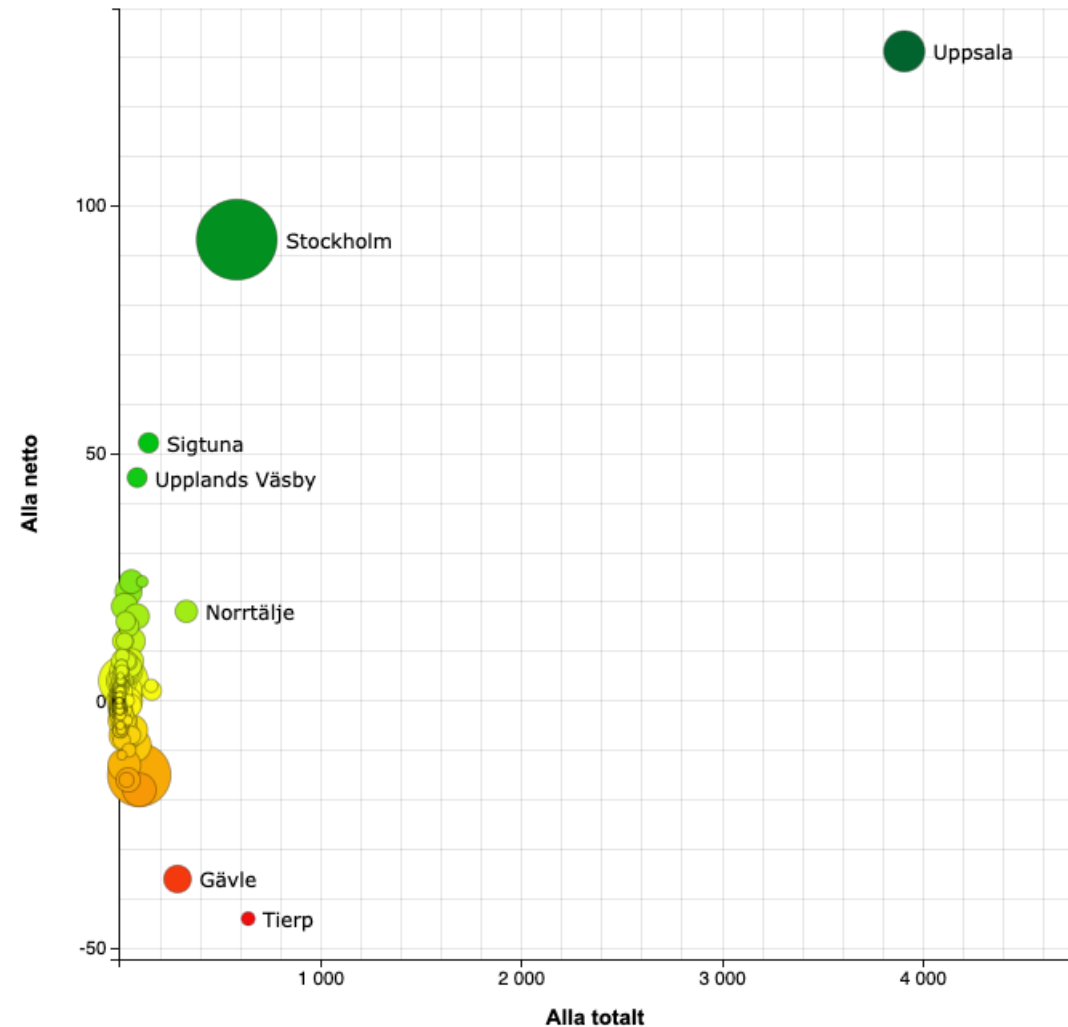
Inrikes flyttnetto per grupp

Östhammar vinner från Uppsala och Stockholmskommuner, förlorar till Gävle och Tierp

- Inrikes flyttnetton totalt, senaste fem åren, gentemot andra kommuner
- **Horisontellt led**
 - Totalt antal inrikes flyttare (båda riktningarna) senaste fem åren
- **Vertikalt led**
 - Inrikes flyttnetto gentemot andra kommuner de senaste fem åren
- Ju grönare färg, desto positivare flyttnetto, ju större cirkel, desto större befolkning i kommunen.

Consultants for Strategic Futures.

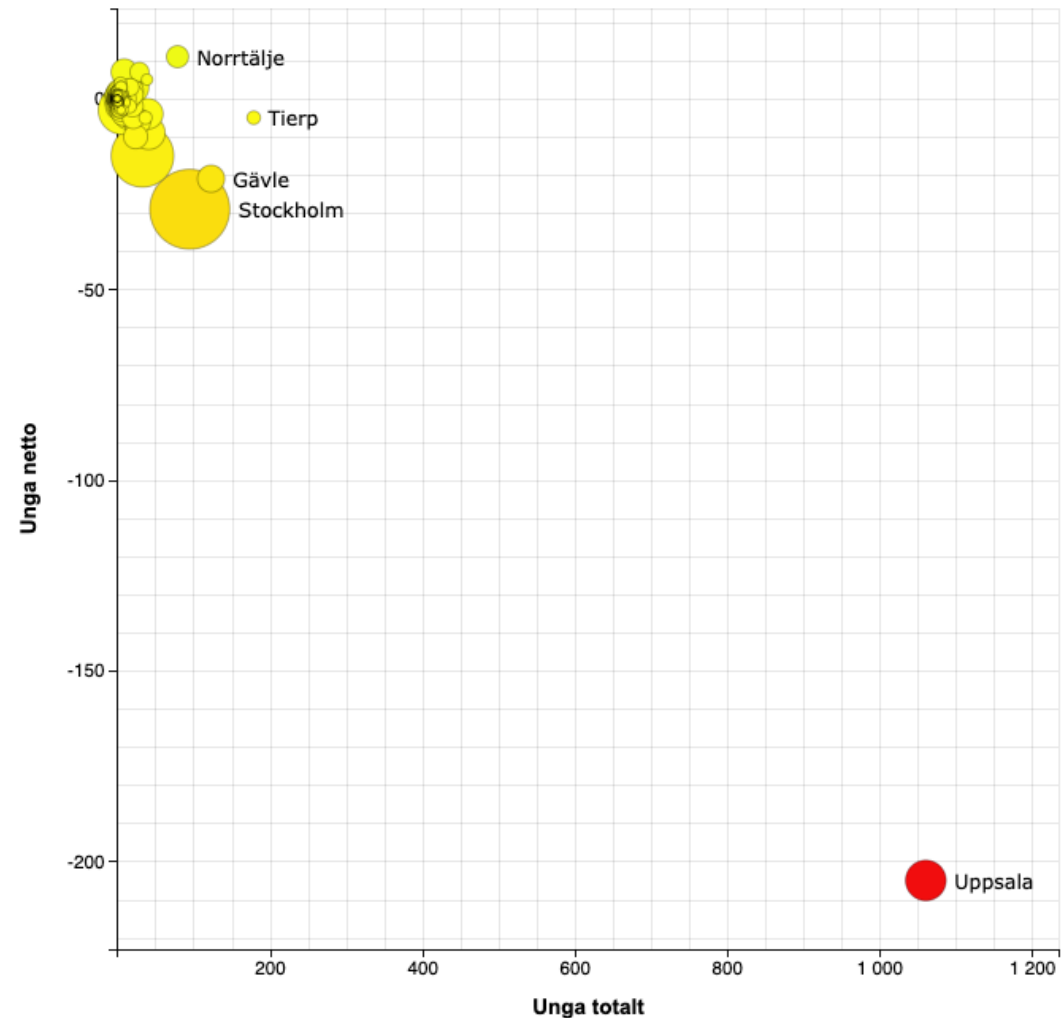

KAIROS
FUTURE

Östhammar tappar unga till de flesta, framförallt Uppsala

- Inrikes flyttnetton bland unga senaste fem åren, gentemot andra kommuner
- **Horisontellt led**
 - Totalt antal inrikes flyttare bland unga (båda riktningarna) senaste fem åren
- **Vertikalt led**
 - Inrikes flyttnetto bland unga gentemot andra kommuner de senaste fem åren
- Ju grönare färg, desto positivare flyttnetto, ju större cirkel, desto större befolkning i kommunen.

Consultants for Strategic Futures.

Östhammar vinner barn och vuxna från Uppsala och Stockholmskommuner, förlorar till Tierp

- Inrikes flyttnetton bland barn och vuxna senaste fem åren, gentemot andra kommuner

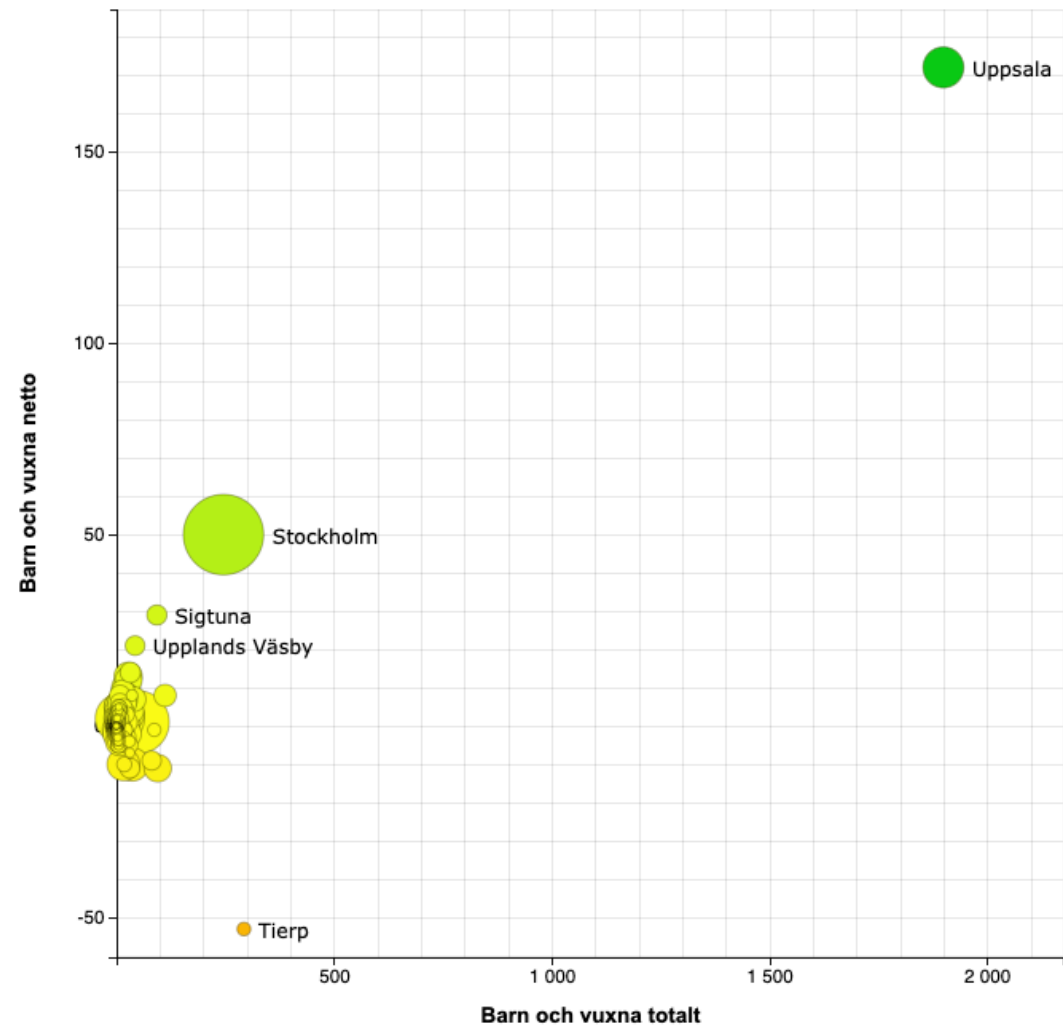
- **Horisontellt led**

- Totalt antal inrikes flyttare bland barn och vuxna (båda riktningarna) senaste fem åren

- **Vertikalt led**

- Inrikes flyttnetto bland barn och vuxna gentemot andra kommuner de senaste fem åren
- Ju grönare färg, desto positivare flyttnetto, ju större cirkel, desto större befolkning i kommunen.

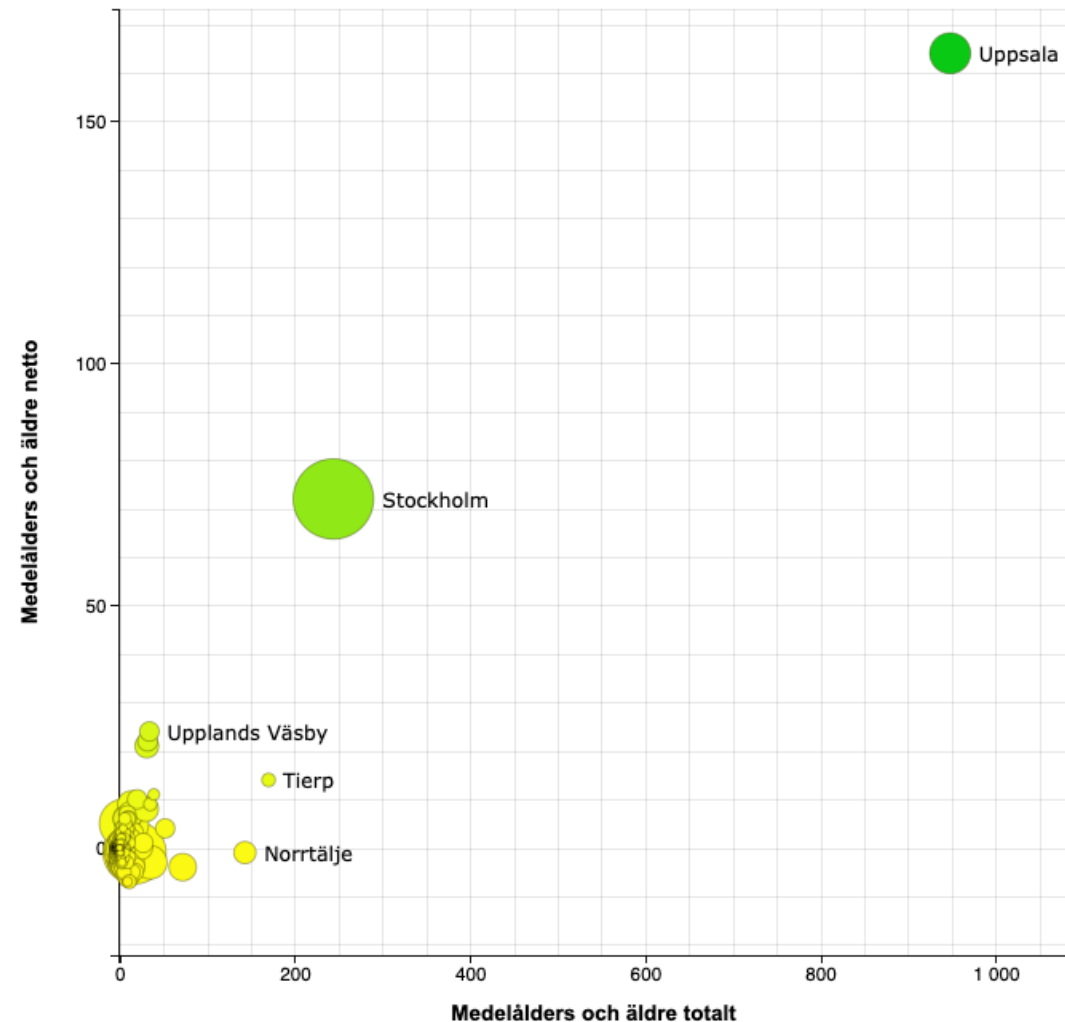
Consultants for Strategic Futures.

KAIROS
FUTURE

Östhammar vinner medelålders plus från de flesta, framförallt Uppsala och Stockholmskommuner

- Inrikes flyttnetton bland de medelålders och äldre senaste fem åren, gentemot andra kommuner
- **Horisontellt led**
 - Totalt antal inrikes flyttare bland medelålders och äldre (båda riktningarna) senaste fem åren
- **Vertikalt led**
 - Inrikes flyttnetto bland medelålders och äldre gentemot andra kommuner de senaste fem åren
- Ju grönare färg, desto positivare flyttnetto, ju större cirkel, desto större befolkning i kommunen.

Beskrivningar av flyttmotiv till och från Östhammar

Öppna svar från enkätundersökningen inom ramen för Stora flytt- och boendestudien som beskriver flyttmotiven bakom flyttar till/från Östhammar. Bilden är kvalitativ och inte representativ för alla flyttar.

■ Till Östhammar

- *"Hittade äntligen mitt drömhus på landet"* – Kvinna, 39, från Uppsala
- *"Väntade mitt andra barn och ville inte uppfostra mina barn i staden utan på landet"* – Kvinna, 25, från Uppsala
- *"En separation var anledningen till att jag flyttade. Mitt val styrdes helt och hållet av ekonomiska skäl."* – Kvinna, 39, från Uppsala
- *Skilsmässa och nytt jobb* – Kvinna, 73, från Uppsala
- *Ville bort från Stockholm* – Man, 31, från Stockholm

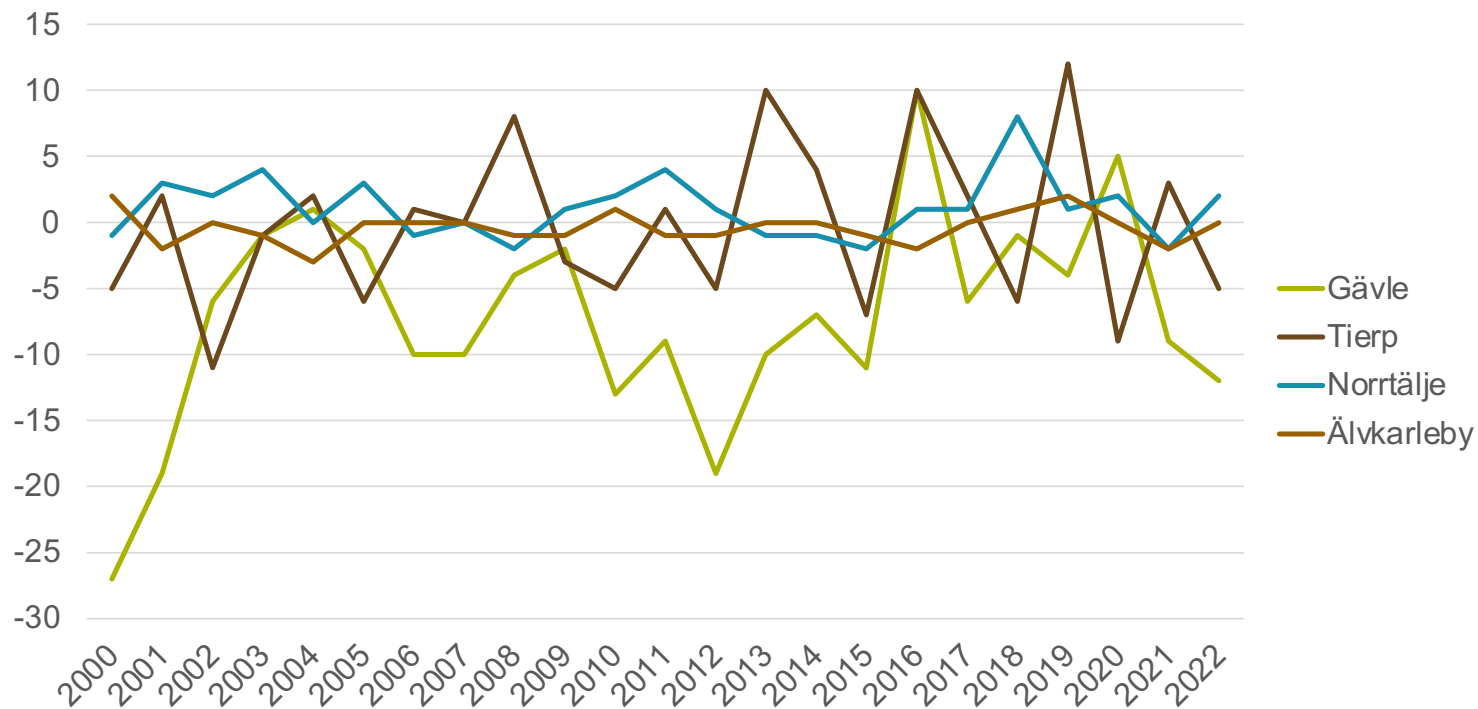
■ Från Östhammar

- *"Närmare familj. Dåliga chefer Oskarshamnare från början"* – Man, 59, till Oskarshamn
- *"Jobb"* – Man, 27, till Uppsala
- *"Ville bo i en större stad"* – Man, 59, till Uppsala
- *"Utbildning"* – Man, 22, till Örebro

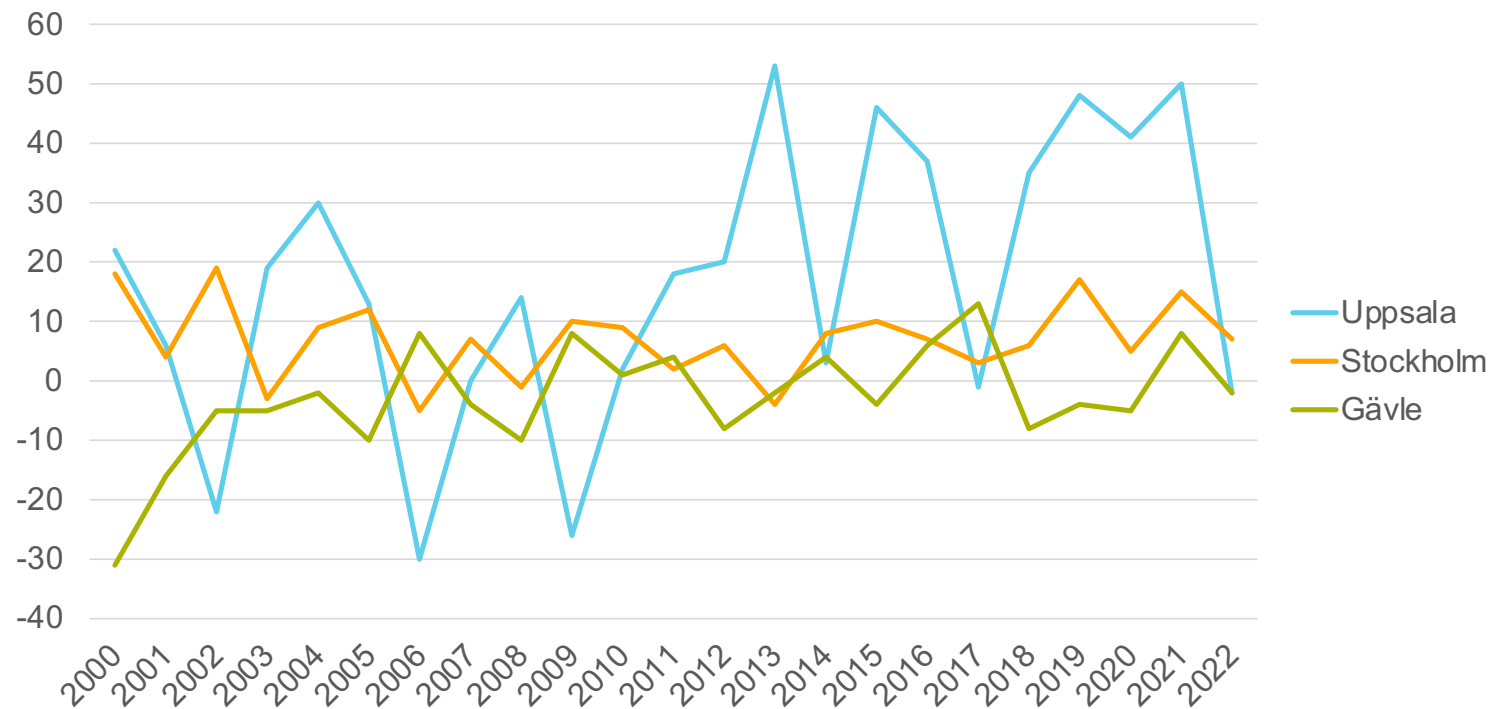
Bra att vinna från, och inte tappa för många unga till, följande kommuner

Inrikes flyttnetto, unga, Östhammar vs. viktiga kommuner

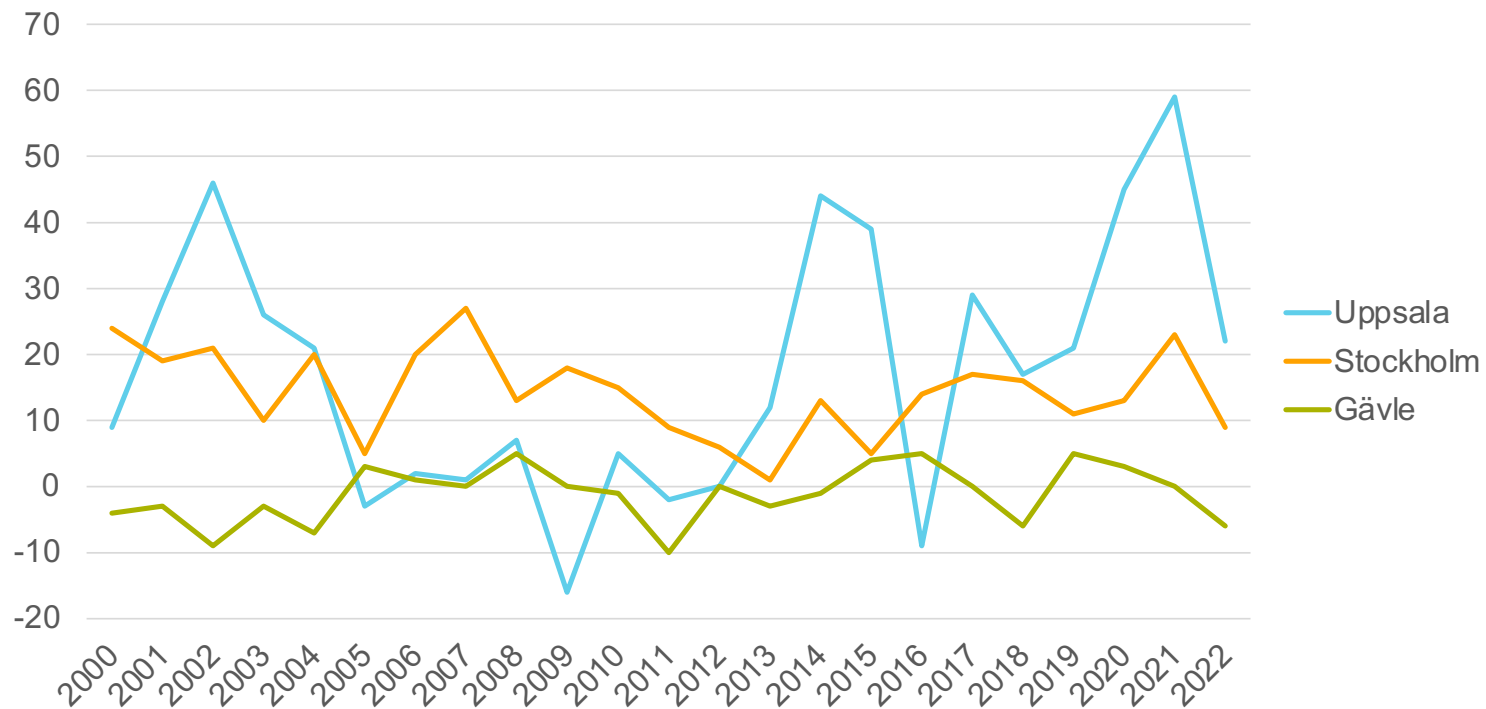
Viktigt att vinna barnfamiljer från följande kommuner

Inrikes flyttnetto, barnfamiljer, Östhammar vs. viktiga kommuner

Bra att vinna medelålders och äldre från följande kommuner

Inrikes flyttnetto, medelålders och äldre, Östhammar vs. viktiga kommuner

Slutsatser för Östhammar: flyttdynamiken kring kommunen

- Inrikes flyttmönster kring Östhammar är tydliga. Kommunen vinner konsekvent flyttare bland barn och vuxna och medelålders+, och förlorar bland unga. Östhammar vinner de livsfasgrupper som behöver vinnas.
- Östhammar tappar unga till framförallt närliggande större städer och storstäder, precis som alla andra kommuner av samma typ, och av skäl som hör första frihetsfasen till.
- Östhammar vinner barn och vuxna, samt medelålders+ från närliggande större städer och storstäder, av skäl som hör ansvarsår och andra frihetsfasen till.
- För Östhammar är det helt avgörande att fortsätta vinna barn och vuxna i hög utsträckning, från Uppsala och från Stockholm.
- I kompetensförsörjningsperspektivet är det viktigt att Östhammar också kan vara attraktivt för en lite yngre grupp av flyttare, som inte söker sig till det allra mest urbana.

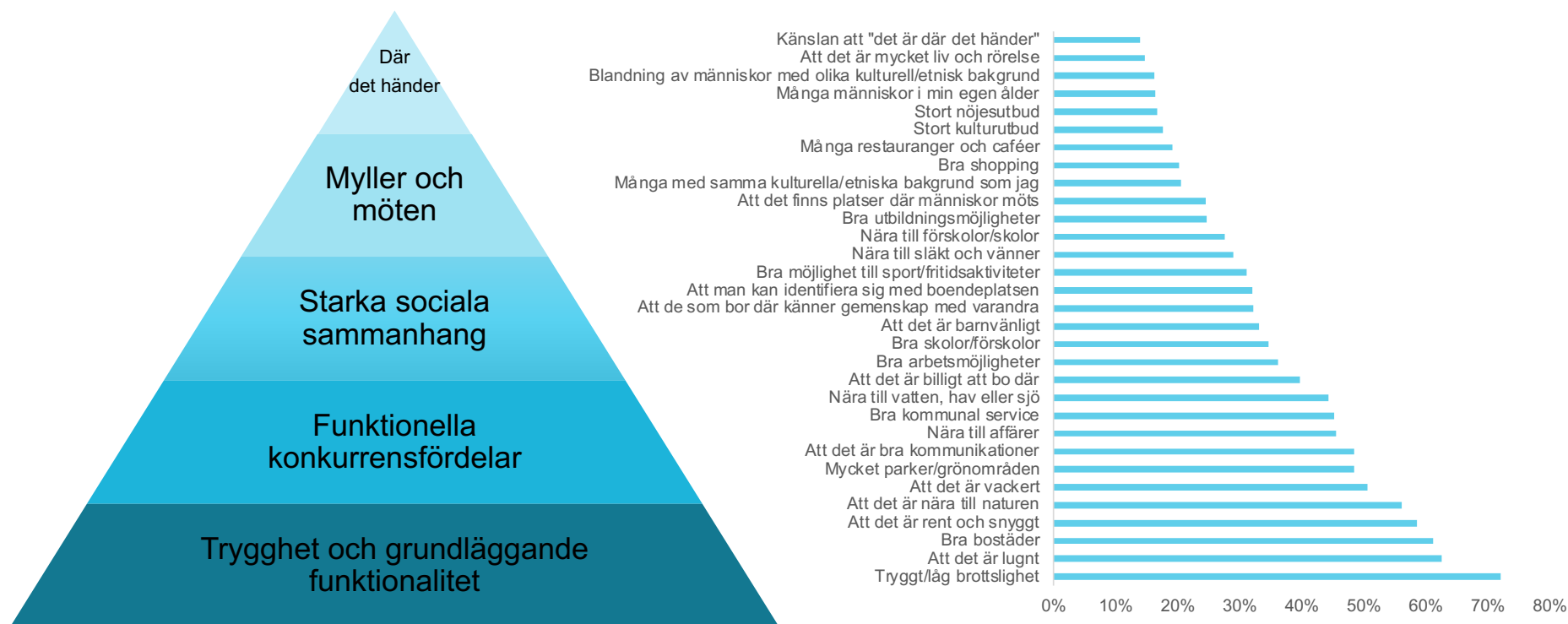

4. Boendeattraktiviteten i kommunen

Platspyramiden står stadigt

Viktigaste grundläggande parametrarna för platsattraktivitet (jämförbara med 2015 års studie)
Vad är viktigt för en attraktiv plats? Andel som skattar respektive alternativ som viktigt.

Platspyramiden står stadigt

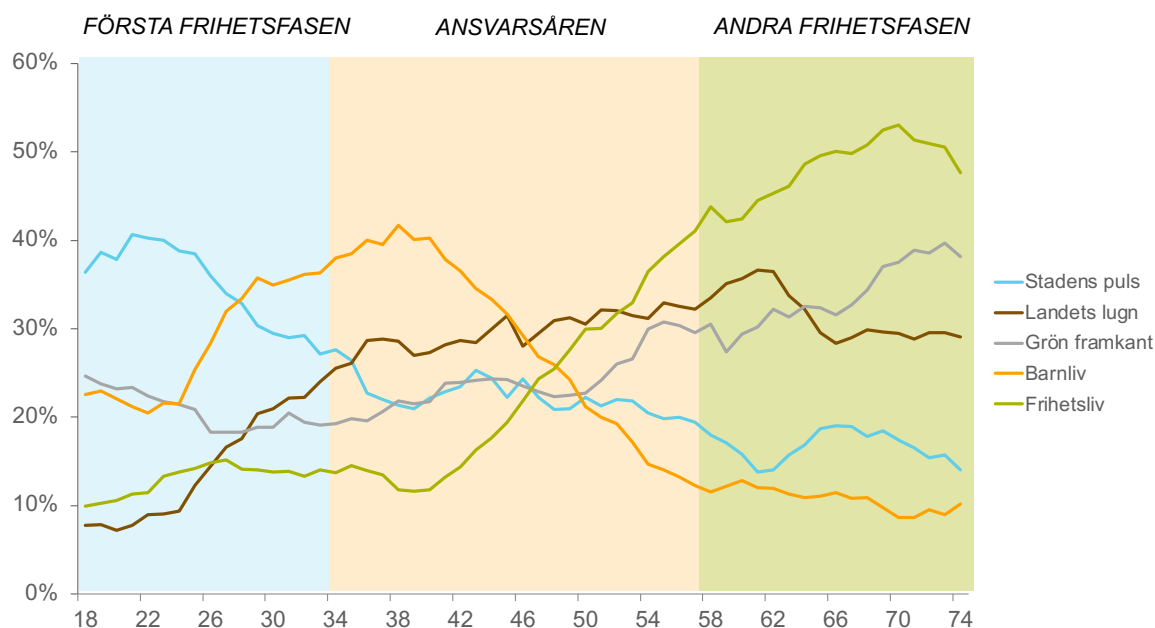
Viktigaste grundläggande parametrarna för platsattraktivitet (nya platsparametrar för 2023)

Vad är viktigt för en attraktiv plats? Andel som skattar respektive alternativ som viktigt.

Livsfasberoende och livsfasoberoende platsattraktivitet

Andel med starka preferenser för olika typer av platsvärden i olika livsfaser.

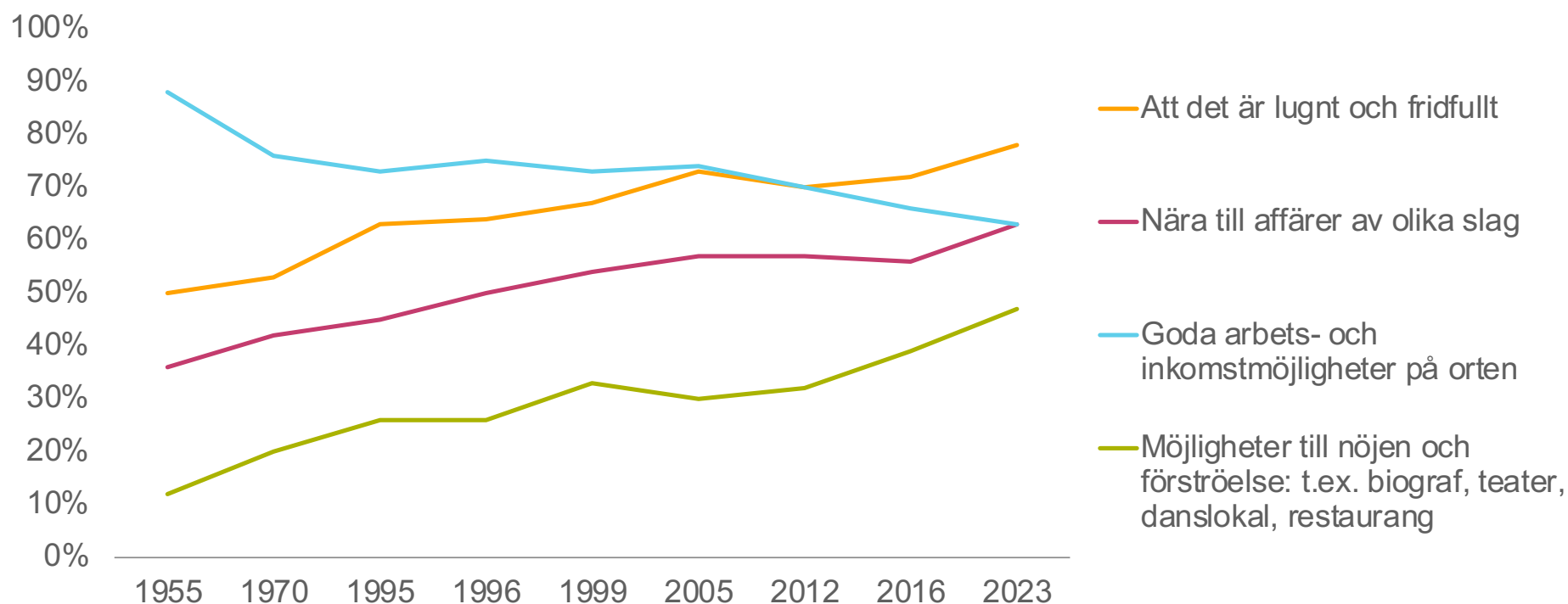

Fem platsvärden

- **Stadens puls.** De urbana värderingarna.
- **Landets lugn.** Fokus på natur och lugn.
- **Barnliv.** Fokus på barnvänlighet, bra skolor och förskolor
- **Frihetsliv.** Fokus på "livsnjuteri" som inte är särskilt urbant, närhet till vatten, lugnt, rent och snyggt.
- **Grön framkant.** Fokus på låg risk för klimatförändringarnas konsekvenser och framkant i den gröna omställningen.

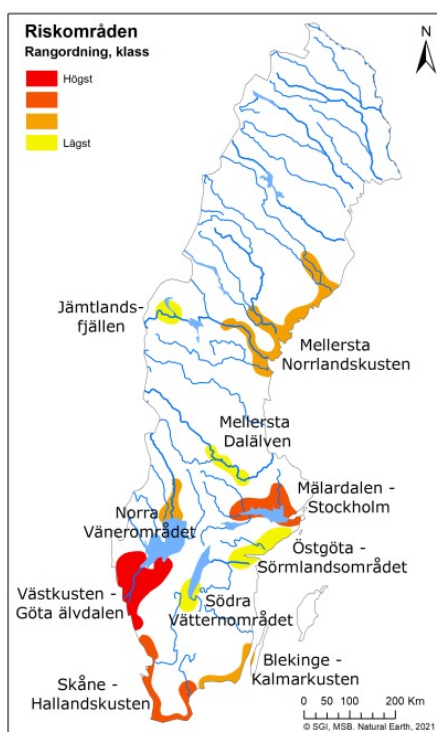
Helhetserbjudandet blir viktigare – både rurala och urbana kvaliteter blir viktigare

Hur viktigt anser du själv följande är för att du skall trivas riktigt bra på den plats, där du själv bor? Andel som svarar Allra viktigast/Mycket viktigt.

Klimatsäkerhet ny och viktig skiktare för platser

Riskområden för klimatförändringarnas effekter till vänster. Källa: Statens geotekniska institut. Till höger svar på frågan: Vad tycker du är viktigt för att en boendeplats ska vara attraktiv för dig? Andel som svarar 6–7 på en skala där 1 = Inte alls viktigt, 7 = Helt avgörande.

Att det är låg risk för ras, skred och erosion till följd av klimatförändringar i framtiden 47%

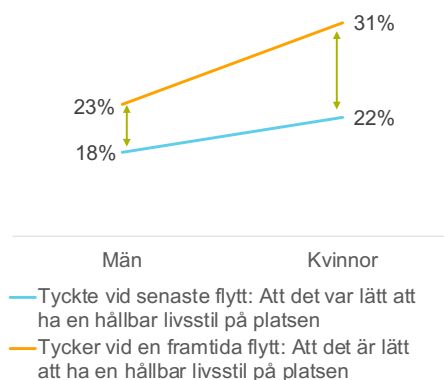
Att det är låg risk för vattenbrist till följd av klimatförändringar i framtiden 46%

Att det är låg risk för översvämningar till följd av klimatförändringar i framtiden 44%

Att det är låg risk för höga temperaturer till följd av klimatförändringar i framtiden 28%

Omställningsframkant ny möjlighet för platsutveckling och "stadsmannaskap"

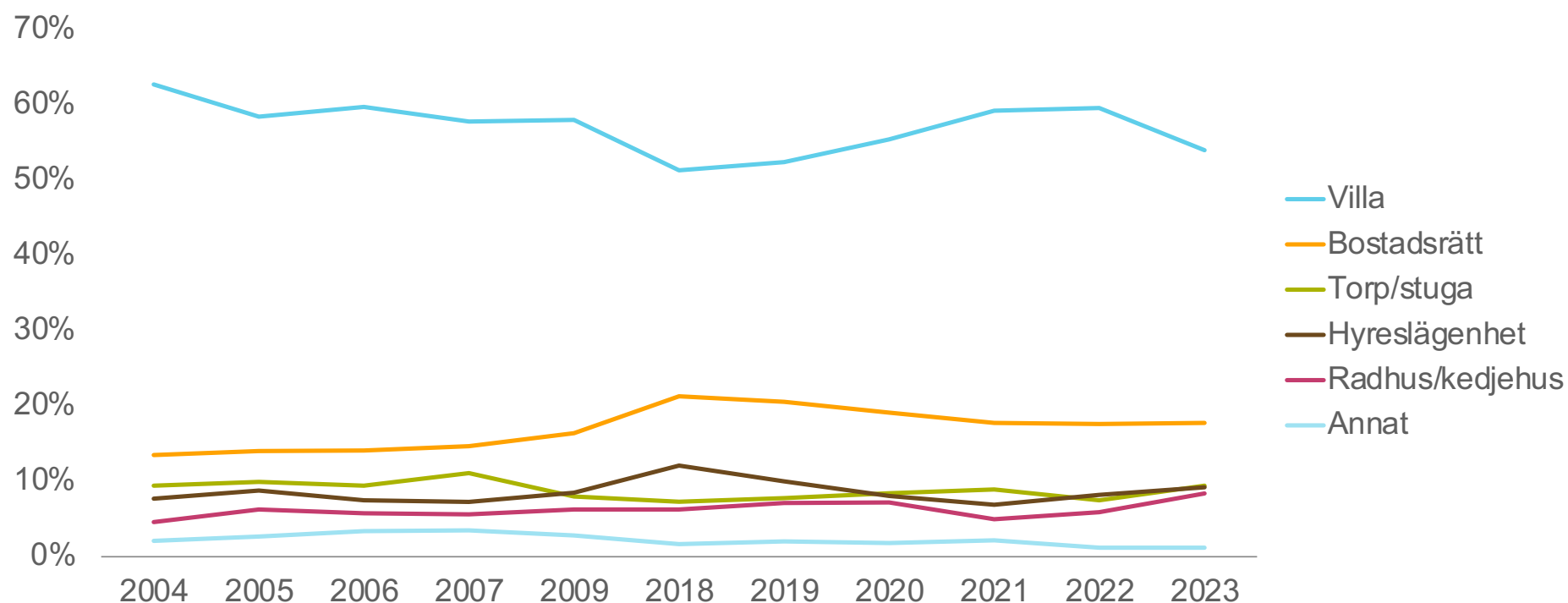
Andelen som angivit följande som flyttmotiv för sina genomförda flyttar, och de flyttar de planerar på 10 års sikt.

- Även viktigt för hållbarhetsorienterade med:
 - Arbetsgivare i framkant i den gröna omställningen
 - Pålitlig tillgång till relativt billig energi
 - Bra laddinfrastruktur för elbilar.
 - Progressiv kommun generellt, t.ex i form av att vara i framkant med digitala lösningar i sin service och verksamhet.

Ständigt denna villa

I vilken typ av bostad skulle du helst vilja bo?

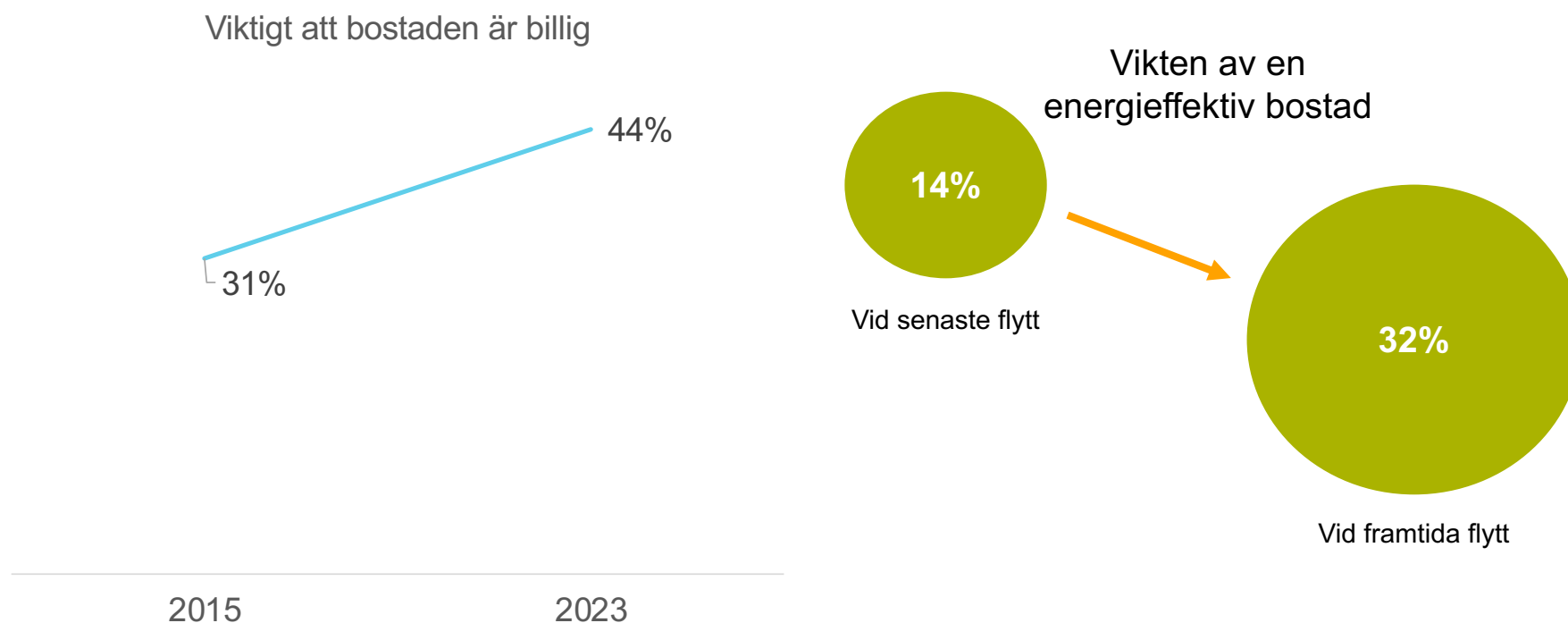

Myset gör entré som basfaktor för bostadsattraktivitet

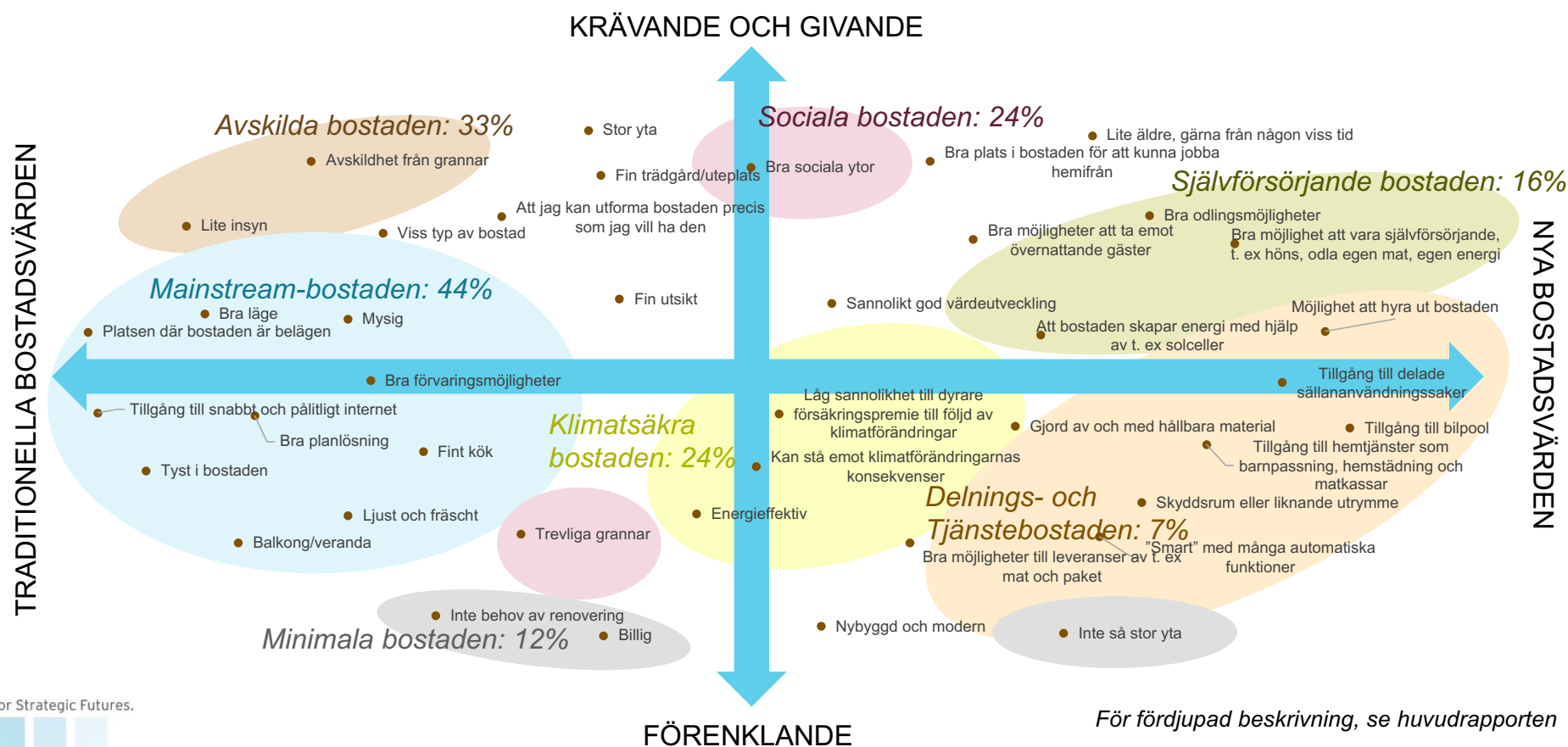
De viktigaste bostadskvaliteterna 2015 och 2023.

2023	- Bra planlösning - Balkong/veranda - Bra läge - Ljust och fräscht - Tyst Mysig - Bra förvaringsmöjligheter	Lägenhet
	- Bra planlösning - Balkong/veranda - Ljust och fräscht - Tyst - Fin trädgård/uteplats Mysig - Bra förvaringsmöjligheter	Radhus
2015	- Bra planlösning - Balkong/veranda - Bra läge - Ljust och fräscht - Tyst Platsen bostaden är belägen - Ej renoveringsbehov	Lägenhet
	- Fin trädgård/uteplats - Bra planlösning - Bra läge - Tyst - Ljust och fräscht - Bra förvaringsmöjligheter Platsen bostaden är belägen	Villa

Pris och energi allt viktigare faktorer för bostadsattraktivitet

7 bostadsarketyper för att möta skilda bostadspreferenser

Boendeattraktiviteten i kommunen

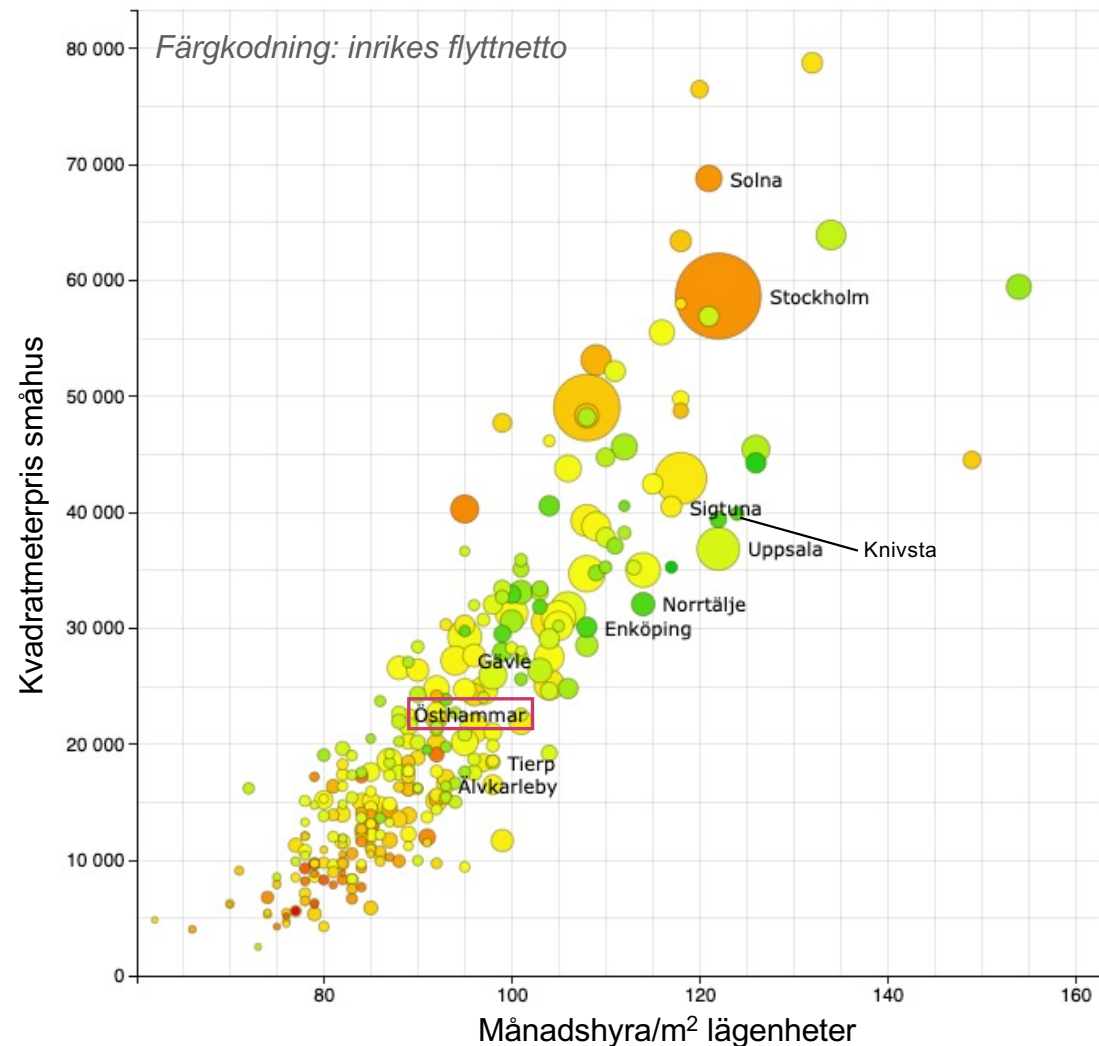
- På de kommande bilderna visas mått på kommunens attraktivitet.
- Valet av indikatorer bygger på vad som är centralt för platsens attraktivitet enligt resultaten från Stora flytt- och boendestudien.
- För mer detaljerade beskrivningar av varje mått, se appendix.
- Jämförelser görs i huvudsak med riket som helhet. På några utvalda mått jämförs kommunen med de mest relevanta kommunerna.
- Först visas marknadens bedömning av attraktiviteten i form av småhuspriser och hyresnivåer. Därefter följer mått på kommunens attraktivitet i olika perspektiv.

Medellåga småhuspriser och hyresnivåer i Östhammar

Småhuspriser och hyresnivåer är medellåga i Östhammar, där småhusen är dyra i förhållande till hyresnivåerna.

Småhuspriserna är väsentligt billigare än dem i de större städerna och i kommunerna närmare Stockholm, men betydligt dyrare än i Tierp och Älvkarleby. Hyresnivåerna i Östhammar är lägre än i samtliga kommuner i det regionala sammanhanget.

Consultants for Strategic Futures.

För källor och fördjupade beskrivningar, se appendix

Boendeattraktiviteten i kommunen

Modell för genomlysning av kommunens styrkor och svagheter

- I botten: grundläggande framgångsfaktorer
 - Agglomerationskapital
 - Socialt kapital
- I mitten: nulägesbild
 - Resultat i medborgarundersökningen
 - Kvalitativa omdömen om kommunen
- I toppen: framåtblickande attraktivitetsfaktorer
 - Klimatrisker och gröna omställningsfördelar
 - Distansarbete- och digitala fördelar

Om attraktivitetsmått

■ Agglomerationskapital

- Utsträckningen kommunen är del av en stor, högspecialiserad arbetsmarknad

■ Socialt kapital

- Tillit, andel som svarat på enkät: "Man kan i allmänhet lita på människor"
- Valdeltagande
- Brottslighet (per 1000 inv.)

■ Medborgarundersökning

- Höga betyg på egenskaper som samvarierar med positivt inrikes flyttnetto för...
 - Unga
 - Barn och vuxna
 - Medelålders plus
- Kvalitativa omdömen om kommunen från enkätundersökning samt sociala medier

■ Distansarbetspotential

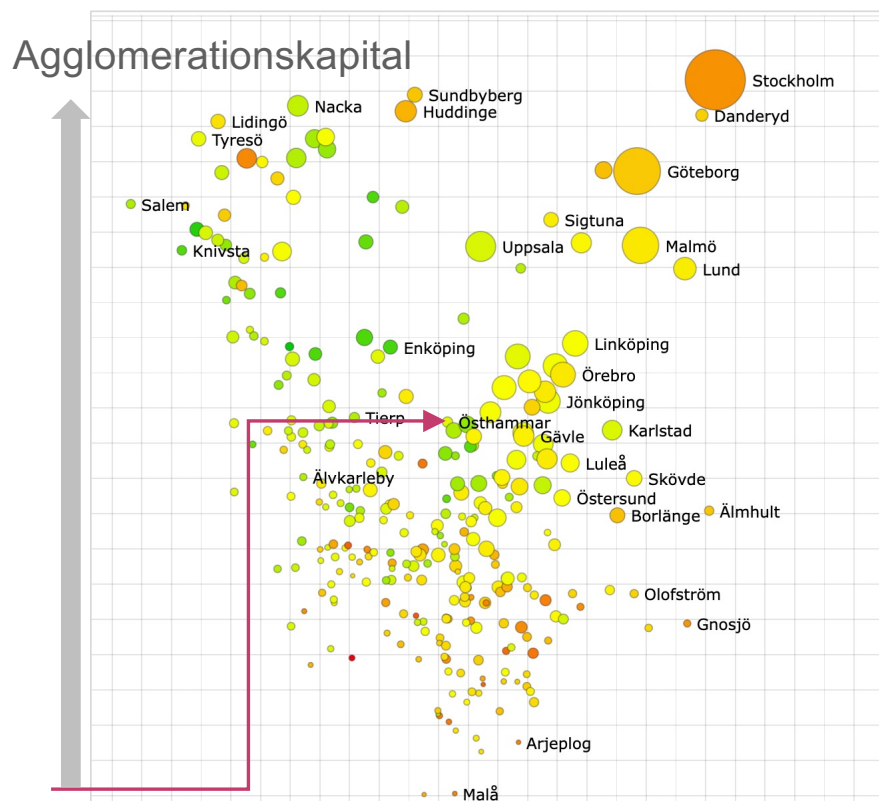
- Bredbandstäckning
- Arbetande med distanspotential
- Gästnätter
- Fritidshus
- Flyttnetto 45+

■ Klimatrisker och omställningsfördelar

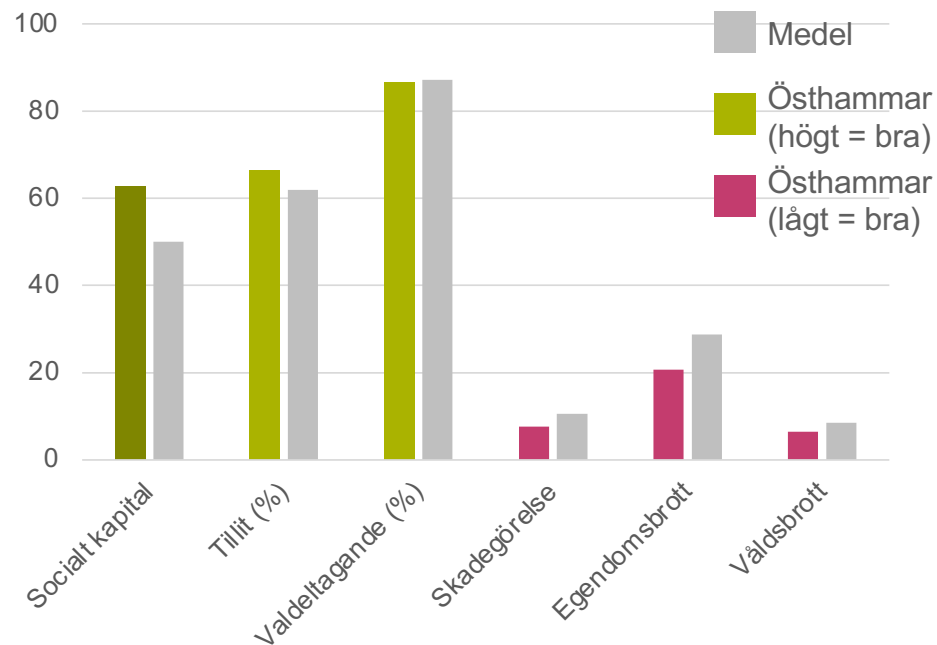
- Risknivå för översvämning, erosion, ras, skred
- Tillgång till vattenkraft och kompetens för grön industri
- Laddinfrastruktur

Grundläggande framgångsfaktorer

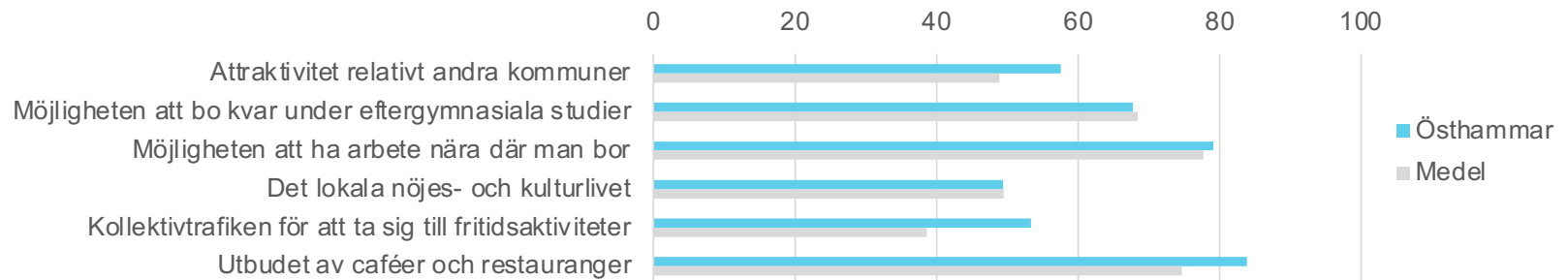
Socialt kapital

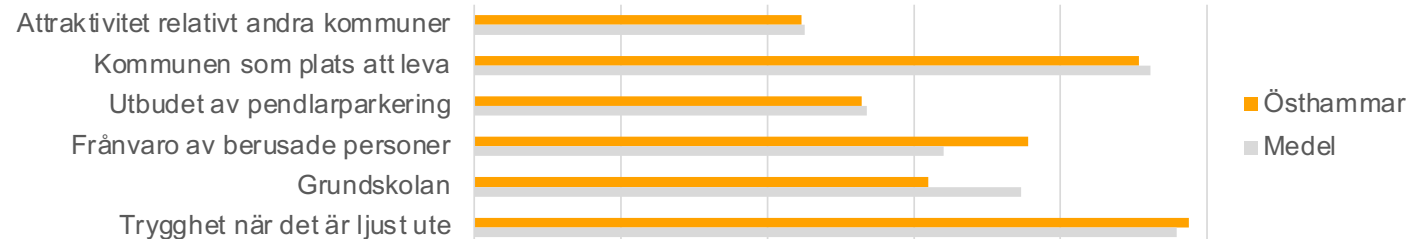
Resultat i medborgarundersökningen

Medborgarnas omdöme om kommunen i olika perspektiv. Ju längre stapel, desto bättre omdöme. Måtten är utvalda baserat på samband med inrikes flyttnetto för respektive grupp.

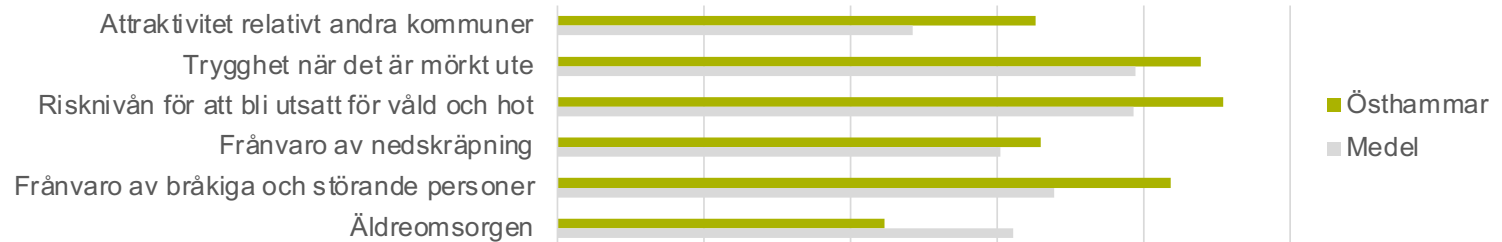
Attraherar
unga

Attraherar
barnfamiljer

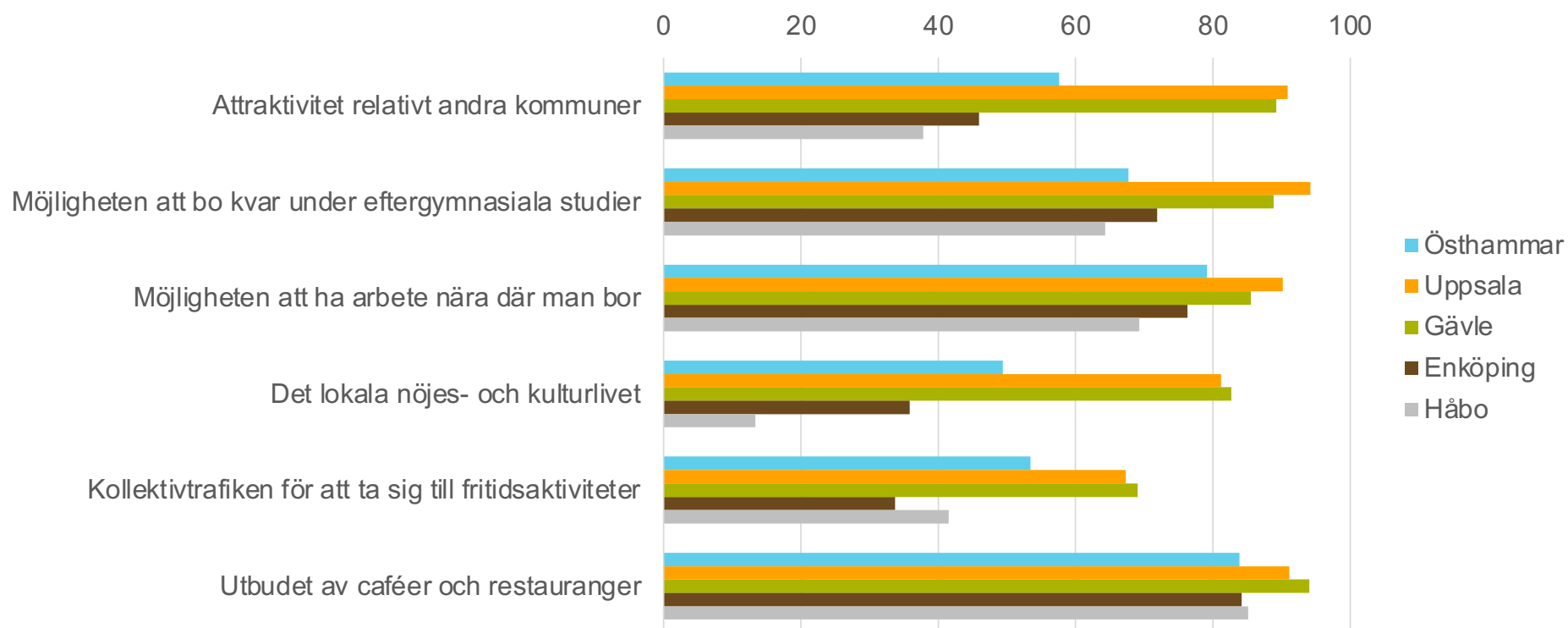

Attraherar
medelålders
och äldre

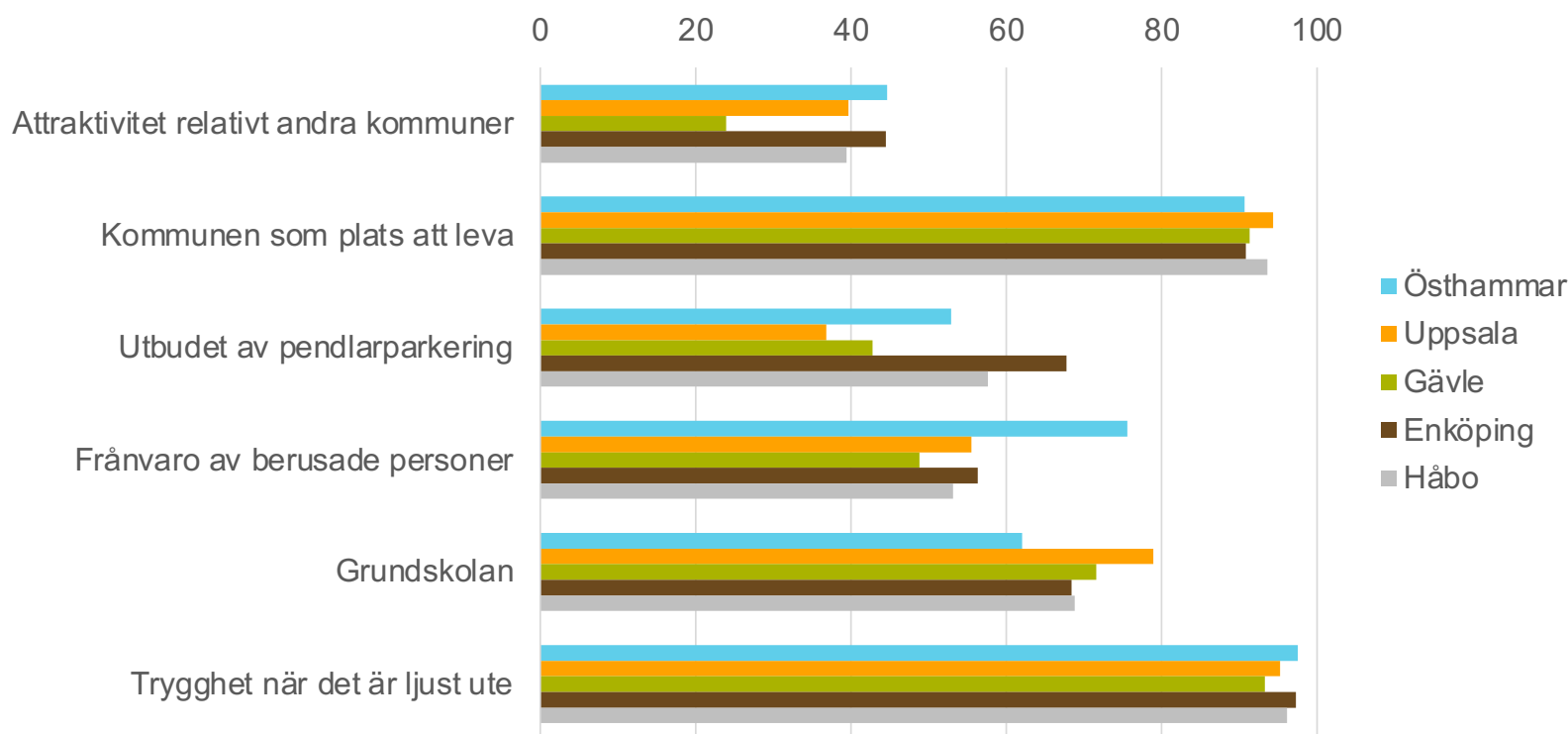
Jämförelsekommuner — unga

Medborgarnas omdöme om kommunen i olika perspektiv. Ju längre stapel, desto bättre omdöme. Måtten är utvalda baserat på samband med inrikes flyttnetto. Tierp, Norrtälje och Älvkarleby saknar medborgarundersökningar, och hade annars varit intressanta jämförelser.

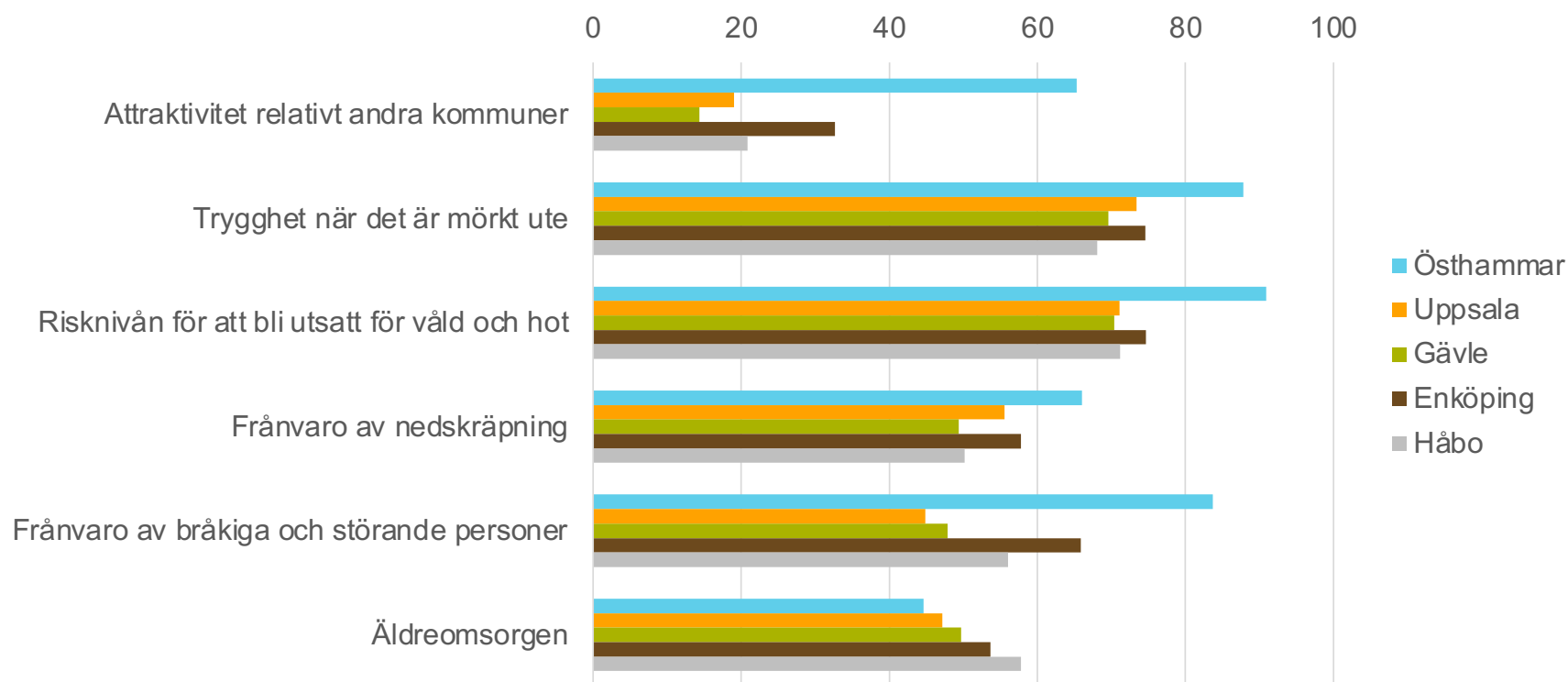
Jämförelsekommuner — barn och vuxna

Medborgarnas omdöme om kommunen i olika perspektiv. Ju längre stapel, desto bättre omdöme. Måtten är utvalda baserat på samband med inrikes flyttnetto. Tierp, Norrtälje och Älvkarleby saknar medborgarundersökningar, och hade annars varit intressanta jämförelser.

Jämförelsekommuner — medelålders plus

Medborgarnas omdöme om kommunen i olika perspektiv. Ju längre stapel, desto bättre omdöme. Måtten är utvalda baserat på samband med inrikes flyttnetto. Tierp, Norrtälje och Älvkarleby saknar medborgarundersökningar, och hade annars varit intressanta jämförelser.

Kvalitativa omdömen: Bra och dåligt med Östhammar

Öppna svar från enkätundersökningen inom ramen för Stora flytt- och boendestudien.

Bra med Östhammar

- Nära till vatten och annan natur. Nära till affärer av olika slag.
- Trevligt, skulle ha önskat något större tomt
- Fin miljö
- Trevligt område
- Lugn, trygghet och avskildhet
- Lugn, låg kriminalitet
- Fint och nära naturen.
- Lugnt o skönt närheten till havet
- Har nära till affären och nära till nära och kära. Nära till jobbet
- Fin och vacker miljö nära havet
- Bra miljö nära natur mkt affärer vårdcentralen
- Ett fint kvarter med trevliga grannar och bra miljö.
- Lugnt, alla sköter sig själva och skiter i andra
- Är nära till naturen, lugnt

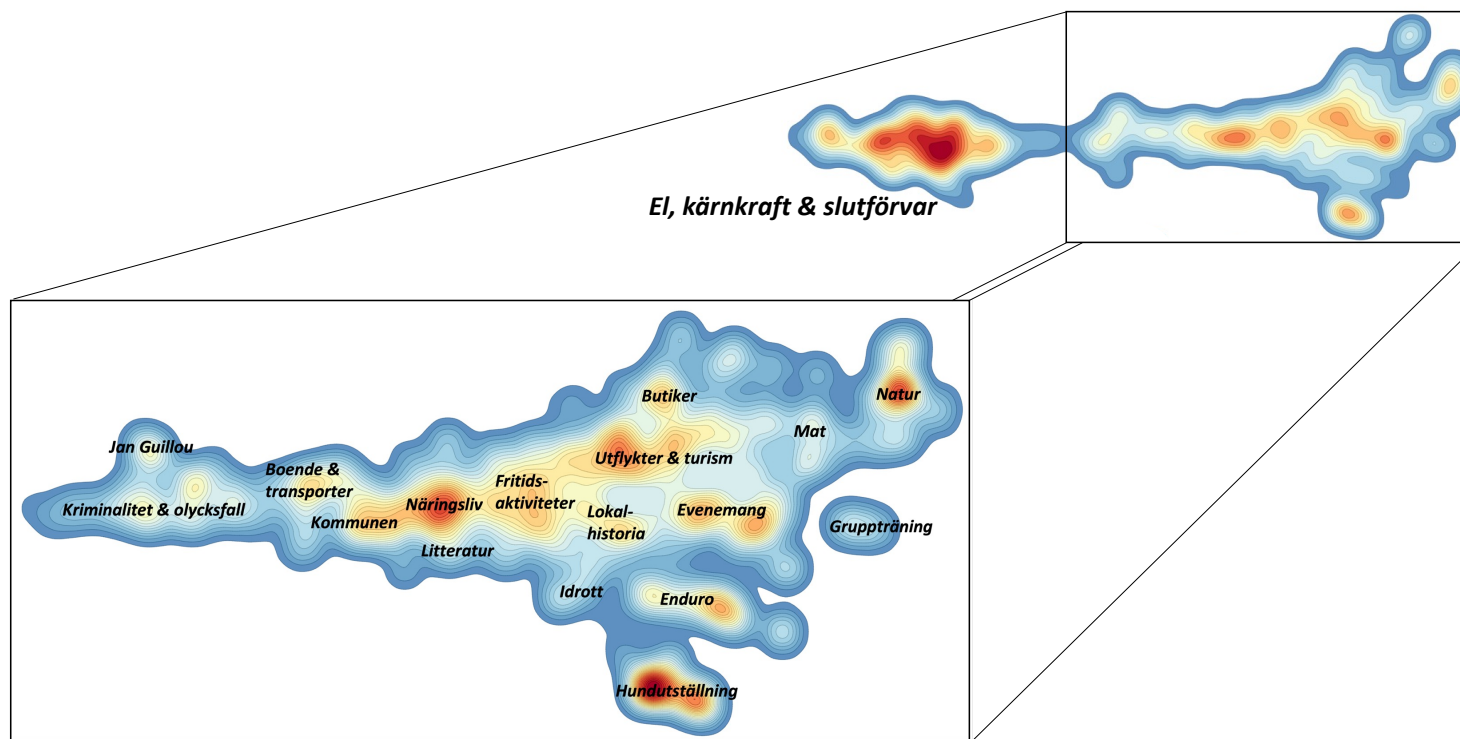
Dåligt med Östhammar

- Mycket trafik som låter (t.ex. epa-traktorer som spelar hög musik) bilar som parkerar där det egentligen inte är tillåtet
- Liten tomt genomfartsgata ej barnvänligt
- Tråkig
- Mycket trafik under dagarna
- Återvinningsstationens tipp för trädgårdsavfall
- Lite för mycket skvaller
- Dåliga kommunikationer
- Lite instängt långt från andra människor
- Dåligt utbud av ställen där man kan träffa människor
- Lägenheten är dyr och lyhört. Dålig hyresvärd
- Avvecklar vissa butiker
- Dålig gräsmatta

Östhammar i sociala medier

Sagt om kommunen på Twitter, Facebook, Instagram och internetforum

Diskussioner kring kärnkraft och slutförvar dominerar, tillsammans med evenemang, natur och turism

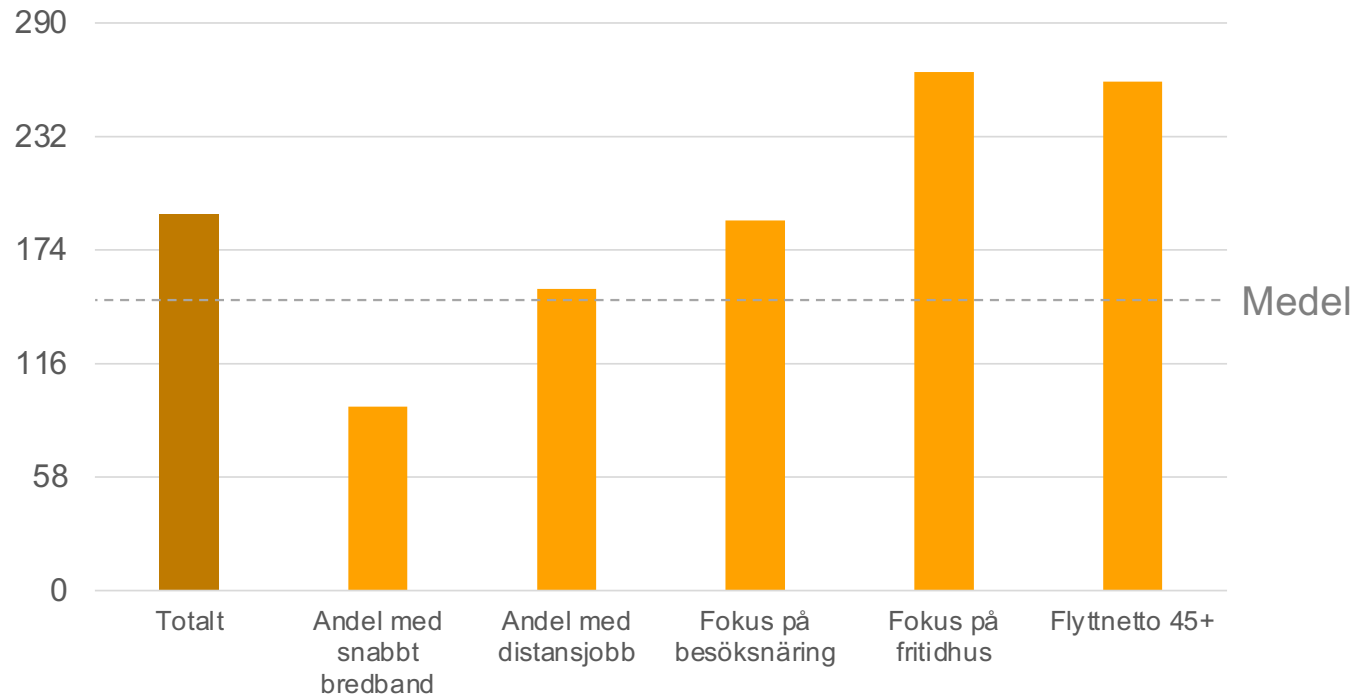
Consultants for Strategic Futures.

För källor och fördjupade beskrivningar, se appendix

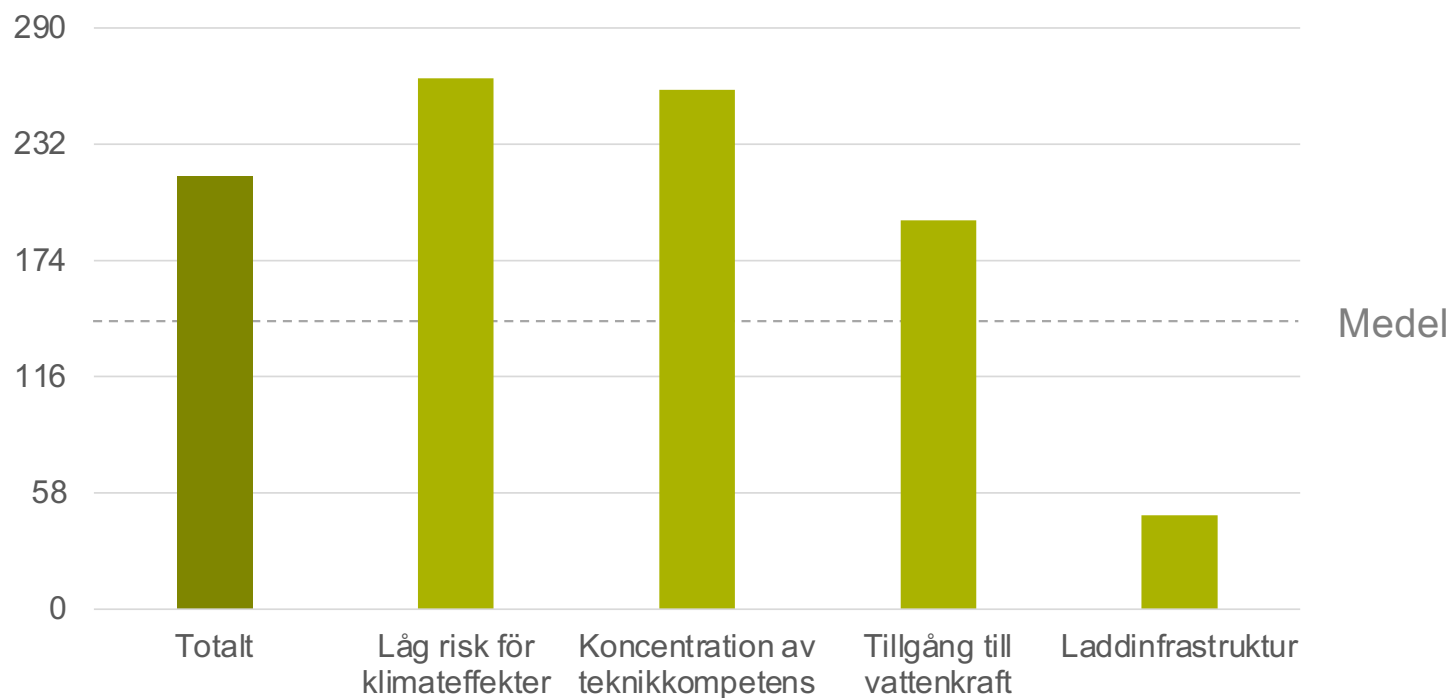
Distansarbetspotential

Mått som visar potentialen att dra nytta av distansarbete. Tillgång till bredband, andel boende med jobb som kan utföras på distans, samt indikatorer på attraktivitet som är frikopplad från arbete. Rankingpoäng, där 290 = bäst, 1 = sämst.

Klimatrisker och omställningsfördelar

Faktorer som innebär låg klimatrisk och stora möjligheter i den gröna omställningen. Låg risk för klimateffekter, tillgång till teknikkompetens och vattenkraft i det regionala sammanhanget, samt laddinfrastruktur. Rankingpoäng, där 290 = bäst, 1 = sämst.

Slutsatser för Östhammar: boendeattraktiviteten i kommunen

Styrkor

- Starkt socialt kapital och agglomerationskapital.
- Överraskande höga omdömen på kvaliteter som är viktiga för unga.
- Attraktivt för barn och vuxna, i synnerhet gällande trygghet.
- Mycket attraktivt för medelålders+, gällande trygghet, rent och snyggt.
- Bra attraktivitetsprofil för att dra nytta av distansarbetets fördelar.
- Väl positionerat med avseende på klimatrisker och grön omställning.

Svagheter

- Mindre attraktivt för unga sett till faktiskt inrikes flyttnetto.
- Sämre nöjdhet med grundskola och även behörighet till gymnasium än önskvärt för att vara attraktiva för barn och vuxna.
- Sämre nöjdhet med äldreomsorg än önskvärt för att vara attraktiva för medelålders+.
- Sämre tillgång till snabbt bredband akilleshäl för att dra nytta av distansarbete.
- Vattenbrist kan förvärras av klimatförändringar.

5. Prioriterade målgrupper för kommunen

Tre målgrupper för Östhammar

Definitioner

Yngre teknisk kompetens

Yngre teknisk kompetens.
Personer 25-40 med teknisk kompetens relevant för Östhammar*

*Personer med tekniska, naturvetenskapliga yrken, yrken inom bygg: Ingenjörer och tekniker
Process- och maskinoperatörer, vid stål- och metallverk
Smeder och verktygsmakare m.fl.
Snickare, murare och anläggningsarbetare
Civilingenjörsyrken
Installations- och industrielektriker m.fl.
Produktionschefer inom tillverkning
Fordonsmekaniker och reparatörer m.fl.
Gjutare, svetsare och plåtslagare m.fl.
Driftchefer inom bygg, anläggning och gruva
IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare m.fl.
Fysiker och kemister m.fl.

Närbarnfamiljer

Närbarnfamiljer. Personer som bor med barn som flyttar från Uppsala län, Stockholms län eller Gävle till en kommun som inte är storstad eller större stad.

Välfärdskompetens

Välfärdskompetens. Personer som arbetar som undersköterskor eller grundskollärare.

Bakgrundsinformation och livsstil i form av intressen

- Medelhög utbildning/inkomst
- Flyttar oftast till lägenhet, vill bo i villa
- De flesta arbetar heltid
- Många skaffar barn efter flytt

- Hög utbildning och inkomst
- Flyttar till och vill bo i villa
- De allra flesta arbetar heltid
- 1 av 3 bor med barn, men inte med partner

- Medel utbildning/inkomst
- Flyttar till och vill bo i olika bostadstyper
- 1 av 3 arbetar deltid
- De flesta har barn i hushållet

Tre målgrupper för Östhammar: flyttmotiv

Viktigaste flyttmotiven, fet text de mest överrepresenterade jämfört med en genomsnittlig flytt

Yngre teknisk kompetens

- Den nya platsen var attraktiv för mig
- Bättre livskvalitet
- Ville ha en bättre bostad
- **För att prova något nytt**
- Bättre framtidsutsikter
- **Flyttade ihop med partner**
- **Flyttade hemifrån (från föräldrar/förälder)**
- Minskade avstånd
- Nytt arbete eller att arbetet flyttade
- Minskade restider

Närbarfamiljer

- **Bättre livskvalitet**
- **Ville ha en bättre bostad**
- Den nya platsen var attraktiv för mig
- **Ville till en barnvänligare plats**
- Bättre framtidsutsikter
- För att prova något nytt
- Att bo på platsen var en dröm som blev verklighet
- Flyttade ihop med partner
- Ville komma närmare släkt/vänner
- Ville ha en billigare bostad

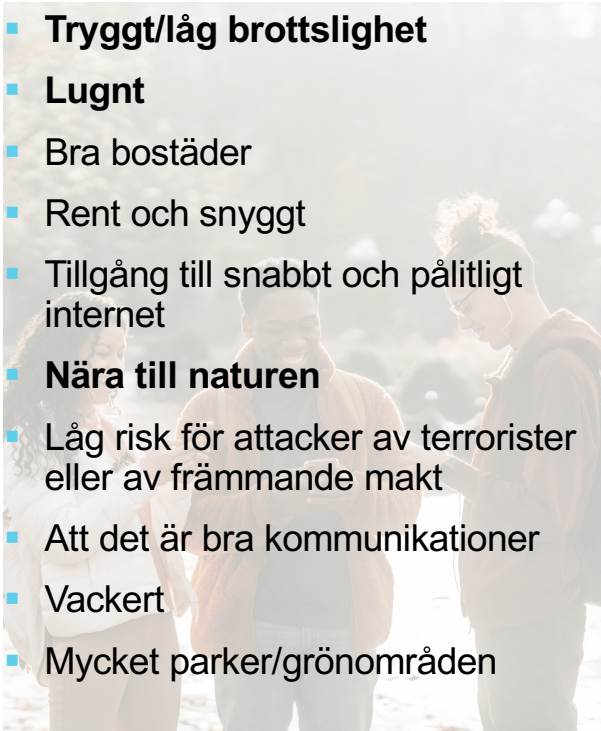
Välfärdskompetens

- **Bättre livskvalitet**
- **Ville ha en bättre bostad**
- Den nya platsen var attraktiv för mig
- Bättre framtidsutsikter
- För att prova något nytt
- **Ville till en barnvänligare plats**
- Flyttade ihop med partner
- Minskade avstånd
- Ville ha en billigare bostad
- Minskade restider

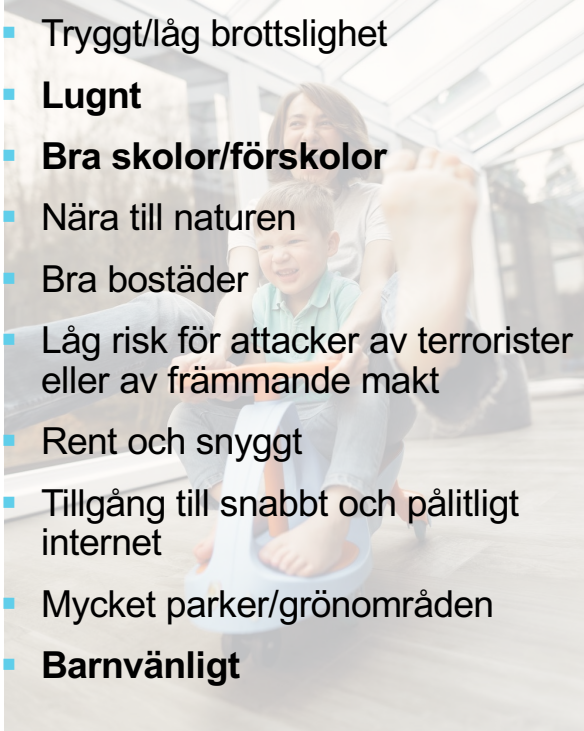
Tre målgrupper för Östhammar: attraktiv plats

Viktigast för vad som är en attraktiv plats, fet text mest överrepresenterat jämfört med genomsnittet

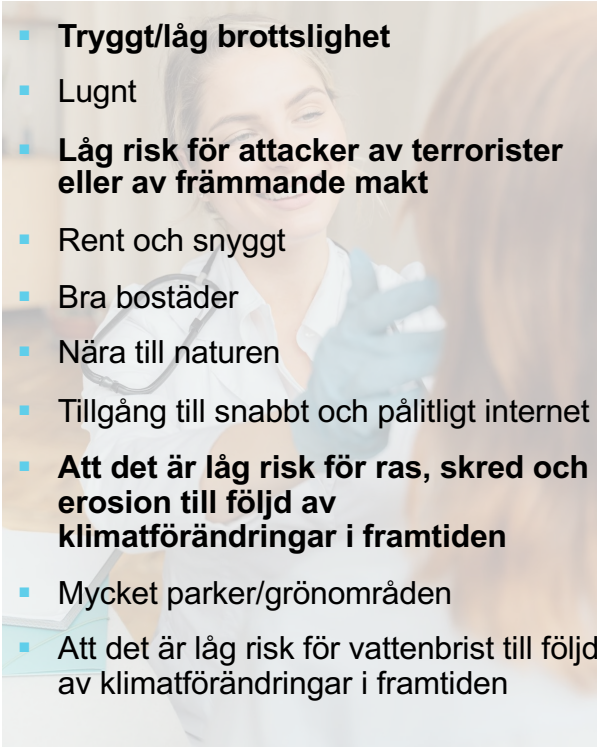
Yngre teknisk kompetens

-
- Tryggt/låg brottslighet
 - **Lugnt**
 - Bra bostäder
 - Rent och snyggt
 - Tillgång till snabbt och pålitligt internet
 - **Nära till naturen**
 - Låg risk för attacker av terrorister eller av främmande makt
 - Att det är bra kommunikationer
 - Vackert
 - Mycket parker/grönområden

Närbarfamiljer

-
- Tryggt/låg brottslighet
 - **Lugnt**
 - **Bra skolor/förskolor**
 - Nära till naturen
 - Bra bostäder
 - Låg risk för attacker av terrorister eller av främmande makt
 - Rent och snyggt
 - Tillgång till snabbt och pålitligt internet
 - Mycket parker/grönområden
 - **Barnvänligt**

Välfärdskompetens

-
- Tryggt/låg brottslighet
 - Lugnt
 - **Låg risk för attacker av terrorister eller av främmande makt**
 - Rent och snyggt
 - Bra bostäder
 - Nära till naturen
 - Tillgång till snabbt och pålitligt internet
 - **Att det är låg risk för ras, skred och erosion till följd av klimatförändringar i framtiden**
 - Mycket parker/grönområden
 - Att det är låg risk för vattenbrist till följd av klimatförändringar i framtiden

Tre målgrupper för Östhammar: attraktiv bostad

Viktigast för vad som är en attraktiv bostad, fet text mest överrepresenterat jämfört med genomsnittet

Yngre teknisk kompetens

- **Bra planlösning**
- Bra läge
- Tillgång till snabbt och pålitligt internet i bostaden
- Tyst i bostaden
- Mysig
- Ljust och fräscht i bostaden
- **Lite insyn från andra**
- Platsen där bostaden är belägen
- **Viss typ av bostad (villa, radhus, lägenhet, gård m.m.)**
- Bra förvaringsmöjligheter

Närbarfamiljer

- Tillgång till snabbt och pålitligt internet i bostaden
- **Tyst i bostaden**
- **Fin trädgård/uteplats**
- Bra planlösning
- Mysig
- Att bostaden har balkong/veranda
- Bra läge
- **Lite insyn från andra**
- Platsen där bostaden är belägen (område, bygd, stad, ort, kommun, region etc.)
- Ljust och fräscht i bostaden

Välfärdskompetens

- **Bra planlösning**
- **Mysig**
- Tillgång till snabbt och pålitligt internet i bostaden
- Bra läge
- Tyst i bostaden
- **Fin trädgård/uteplats**
- Bra förvaringsmöjligheter
- Att bostaden har balkong/veranda
- Lite insyn från andra
- Platsen där bostaden är belägen (område, bygd, stad, ort, kommun, region etc.)

Tre målgrupper för Östhammar: attraktiv arbetsplats

Viktigast för vad som är en attraktiv arbetsplats, fet text mest överrepresenterat jämfört med genomsnittet

Yngre teknisk kompetens

- **Hög lön**
- Trevliga arbetskamrater
- Fast jobb (tillsvidareanställning)
- **Balans mellan arbete och fritid**
- Bra chef
- Intressanta arbetsuppgifter
- Anställningstrygghet
- Bra arbetstider
- **Goda möjligheter att utvecklas i arbetet**
- Möjlighet att arbeta hemifrån, helt eller delvis

Närbarfamiljer

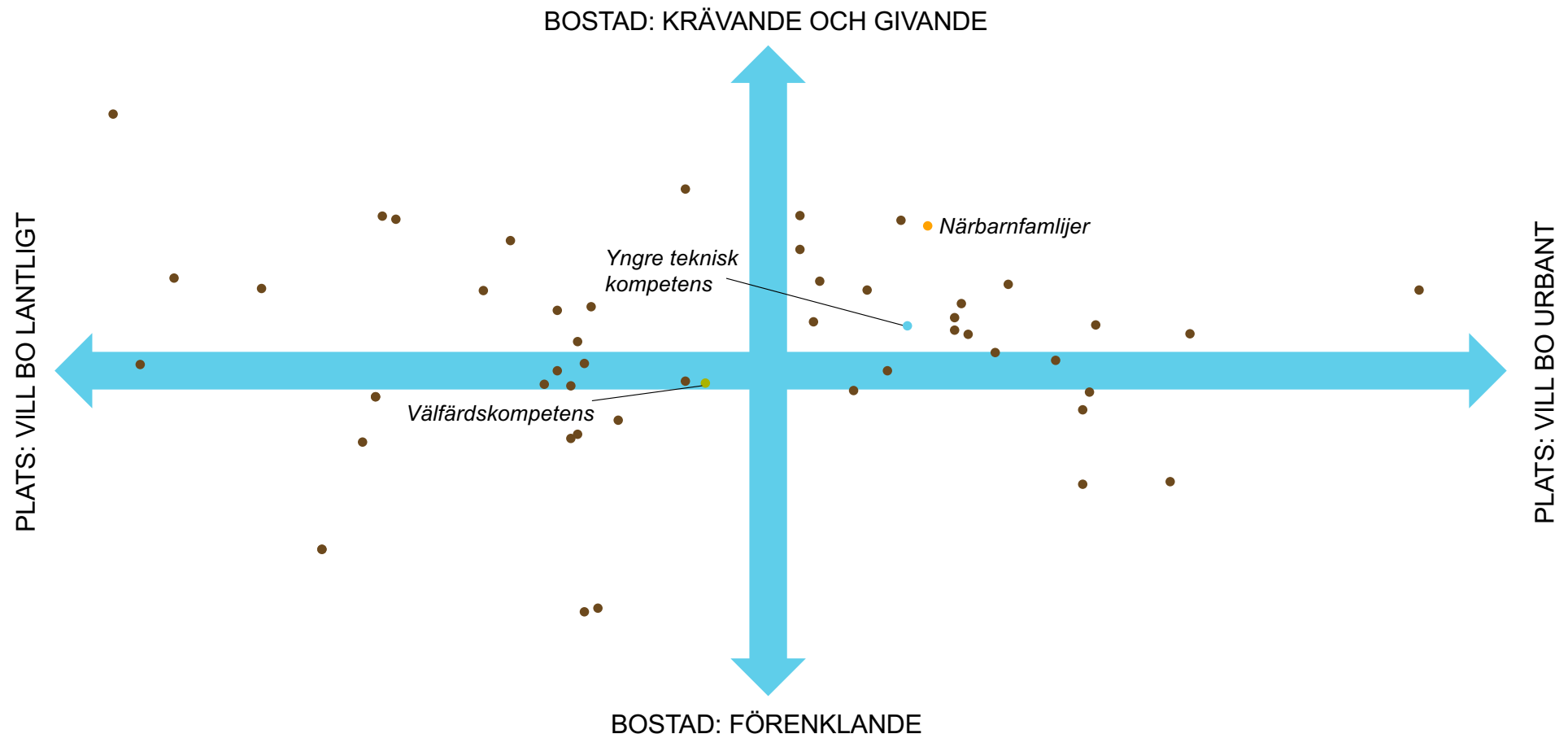
- Hög lön
- Trevliga arbetskamrater
- **Balans mellan arbete och fritid**
- Bra chef
- Fast jobb (tillsvidareanställning)
- Intressanta arbetsuppgifter
- Bra arbetstider
- Anställningstrygghet
- **Min kompetens och kapacitet tas tillvara**
- **Möjlighet att arbeta hemifrån, helt eller delvis**

Välfärdskompetens

- Trevliga arbetskamrater
- Bra chef
- **Fast jobb**
- Bra arbetstider
- Balans mellan arbete och fritid
- Hög lön
- **Inte för mycket stress på arbetet**
- Anställningstrygghet
- **Min kompetens och kapacitet tas tillvara**
- Arbete som ger känsla av att uträtta något

Tre målgrupper för Östhammar: helhetsbild

Målgruppernas orientering mot lantliga vs. urbana platser, samt förenklande eller krävande bostäder

Slutsatser för Östhammar: prioriterade målgrupper för kommunen

Yngre teknisk kompetens

- Det viktigaste för att attrahera målgruppen **yngre teknisk kompetens** är att Östhammar erbjuder en arbets- och bostadskarriär med möjlighet att rota sig på platsen.
- Gruppen flyttar ofta till en lägenhet men en villaflytt hägrar på lite sikt. En funktionell plats som ändå är lugn och naturnära är idealet, vilket också speglar bostadsidealet, där läget är viktigt. En mainstreambostad* av högre standard attraherar gruppen.
- På ett jobb är en bra lön och utvecklingsmöjligheter med bra balans arbete/fritid A och O.

Närbarnfamiljer

- Det viktigaste för att attrahera målgruppen **närbarnfamiljer** är att Östhammar erbjuder den plats och bostad föräldrarna drömt om som uppväxtmiljö för barnen.
- Centralt för detta är, vid sidan av bra förskolor och skolor, en mysig och rejäl bostad, idealet är lugnt och naturnära men ändå med tillgång till urbant utbud. Bostadsarketyperna mainstreambostaden, avskilda, men även sociala bostaden* attraherar gruppen.
- Möjlighet till distansarbete är helt avgörande för gruppen, som lär jobba i Uppsala eller Stockholm.

Välfärdskompetens

- Det viktigaste för att attrahera målgruppen **välfärdskompetens** är att Östhammar erbjuder en trygg plats med prisvärt och mysigt boende.
- Välfärdskompetensen är starkt trygghetsorienterad och sätter en mysig miljö mycket högt. Bostadsarketyperna mainstreambostaden, avskilda, men även sociala bostaden och klimatsäkra bostaden* attraherar gruppen.
- På arbetsplatsen är relationer och välbefinnande i fokus, där det är viktigt med en bra chef och inte för mycket stress på arbetet.

6. Prioriterade utvecklingsområden

Utvecklingsområden för Östhammar

- **Det behövs fler mycket attraktiva bostäder nära Uppsala och Stockholm.**
Närbarnfamiljerna och den tekniska kompetensen som kommer att flytta till Östhammar de kommande åren är kapitalstarka och kommer från en bostadsmarknad där priserna är mycket högre än i Östhammar. Östhammars bostadsmarknad är väl anpassad till välfärdskompetensen och de köpstarka grupperna som drömmer om ett riktigt lantligt boende. Men Östhammar konkurrerar om den tekniska kompetensen och närbarnfamiljerna, som kräver tillgång till mer urbana miljöer, med kransbyggd närmare Uppsala och Stockholm. Då krävs riktigt attraktiva bostäder för att inte säga drömbostäder i Östhammar. Att åstadkomma detta för villor är lättare än för lägenhetsbebyggelse, som är viktig för den tekniska kompetensen.
- **Skolorna behöver bli bättre.** Nöjdheten med grundskolorna i Östhammar är låg. Det gäller även behörigheten till gymnasiet, som är klart under riksgenomsnittet, och långt under kommuner som Enköping och Håbo. Samtidigt är det en av de absolut viktigaste attraktivitetsparametrarna för närbarnfamiljerna.
- **Den digitala infrastrukturen behöver bli bättre.** För målgrupperna är tillgång till snabbt och pålitligt internet extremt viktigt. Östhammar ligger onödigt lågt på tillgång till snabbt bredband, något som riskerar att hämma inflyttning till de mer lantliga områdena.

7. Slutsatser och rekommendationer

Slutsatser och rekommendationer (1)

- **1. Få kommuner gynnas mer av megatrenderna och omvärldstrenderna än Östhammar.** Det är viktigt för Östhammar att se sin kommun i nytt ljus, när den gröna omställningen, digitala utvecklingen och ett ökat trygghetsfokus ger kommunen allt bättre möjligheter att vara en attraktiv kommun.
- **2. Östhammars regionala sammanhang är bra och blir allt bättre.** Östhammar har ett allt bättre läge som kransbygd till Uppsala och även Stockholm, vilket sätter kommunen i en mycket god position för att attrahera barnfamiljer. Samtidigt har kommunen en arbetsroll i förhållande till kommunerna i norr, vilket innebär att Östhammar kan locka en del yngre flyttare därifrån med bra arbetsmöjligheter.
- **3. Östhammar vinner de flyttare kommunen behöver vinna men behöver fler.** Östhammar har kommit in i den gynnsamma dynamik där barnfamiljer vinns från de närliggande större städerna. Framöver behövs det mer av den varan, och fler arbetsflyttare från kommunerna i norr.

Slutsatser och rekommendationer (2)

- **4. Östhammars styrkor är tryggheten och de lantliga kvaliteterna med tillgång till urbaniteten.** I takt med att det regionala sammanhanget växer, blir platskvaliteterna Östhammar erbjuder allt mer av en konkurrensfördel.
- **5. Östhammars svagheter är skolan och delar av infrastrukturen.** Östhammar har onödigt låg nöjdhet med grundskolan och onödigt låga skolresultat jämfört med relevanta kommuner i närheten. Tillgången till snabbt bredband skulle också behöva öka.
- **6. Fler riktigt attraktiva bostäder krävs för att stå sig i konkurrensen om målgrupperna.** Östhammar har ett bostadsutbud som är mycket väl anpassad till välfärds kompetensen. Målgrupperna yngre teknisk kompetens och närbarnfamiljer i Uppsala och Stockholmskommunerna har stor köpkraft och många kommuner att välja mellan i flytten från staden. De allra flesta vill byta upp sig till en riktigt bra bostad. Östhammar behöver tillgodose att det finns bostäder som målgrupperna tycker är så pass bra att de väljer kommunen framför andra. Attraktiva villor är hemmaplan för Östhammar, medan riktigt attraktiva lägenheter är en större utmaning.

Appendix: källor och mått

Källor använda i rapporten

- Rapporten har tre källor som använts mest: SCB, enkätdata från Stora flytt- och boendestudien, samt enkätdata från Kairos Futures långtidsmätning Svenskarna, samtiden, framtiden 1955-2023.
- Avsnittet om boendeattraktiviteten i kommunen bygger på flera olika mått och källor, som redogörs för på kommande bilder.

Mått på boendeattraktivitet (1)

- **Småhuspriser och hyresnivåer.** Visar marknadens bedömning av kommunens attraktivitet.
 - *Småhuspriser*, pris per kvadratmeter. Källa: SCB.
 - *Hyresnivåer*, månadshyra per kvadratmeter för lägenheter. Källa: SCB.
- **Agglomerationskapital och socialt kapital.** Visar grundförutsättningarna beträffande ekonomisk geografi och styrkan i den sociala väven.
 - *Agglomerationskapital*, den grad kommunen är del av en stor, högspecialiserad arbetsmarknad. Visar antalet högutbildade personer kommunen har tillgång till. Invånarna i den egna kommunen, samt de invånare kommunen har tillgång till genom pendling. Källa: SCB.
 - *Socialt kapital*, andel som anser att "Man kan i allmänhet lita på människor" (källa: Kairos Future, valdeltagande (källa: SCB) och låg brottslighet – anmäld skadegörelse, egendomsbrott och våldsbrott (källa: BRÅ). Sammanvägt mått "socialt kapital" är i diagrammet omskalat till mellan 0 (sämst i Sverige) och 100 (bäst i Sverige).

Mått på boendeattraktivitet (2)

- **Resultat från medborgarundersökningen.** Visar vad medborgarna (alla svarande) tycker om kommunen i olika perspektiv. Parametrarna har valts ut baserat på hur starkt de samvarierar med positivt flyttnetto i grupperna unga, barnfamiljer, medelålders och äldre.
 - *Attraherar unga*, möjlighet att bo kvar under eftergymnasiala studier, möjlighet att ha arbete nära där man bor, det lokala nöjes- och kulturlivet, kollektivtrafiken för att ta sig till fritidsaktiviteter. Källa: SCB.
 - *Attraherar barn och vuxna*, kommunen som plats att leva, utbud av pendlarparkering, frånvaro av berusade personer, grundskolan, trygghet när det är ljust ute. Källa: SCB.
 - *Attraherar medelålders+*, trygghet när det är mörkt ute, risknivå för att bli utsatt för våld och hot, frånvaro av nedskräpning, frånvaro av bråkiga och stökiga personer, äldreomsorgen. Källa: SCB.
- **Kvalitativa omdömen om kommunen.**
 - *AI-översikt*, sagt i sociala medier maj 2022-maj 2023. Källor: Twitter, Facebook, Instagram, Flashback.
 - *Bra och dåligt om kommunen*, enkätsvar. Källa: Stora flytt- och boendestudien, enkät.

Mått på boendeattraktivitet (3)

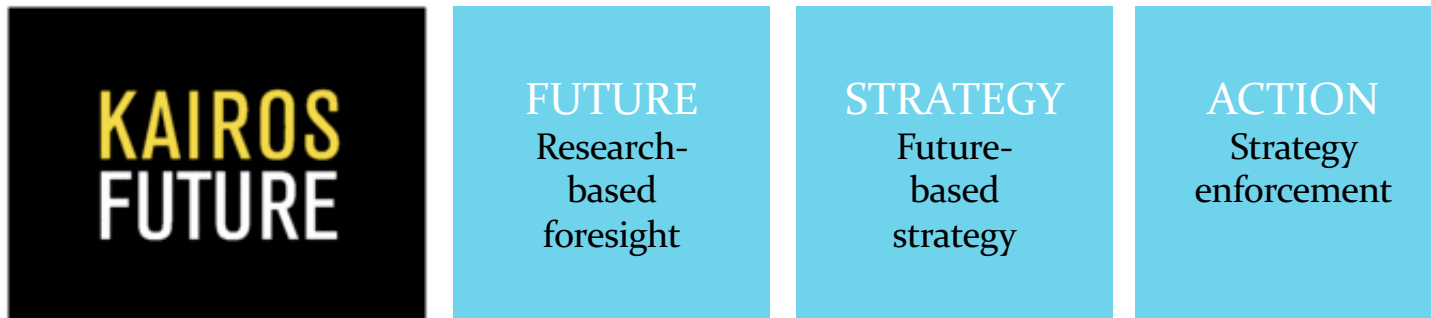
- **Distansarbetspotential.** Visar potentialen att attrahera distansarbete. Parametrar som beskriver förutsättningar i form av internettillgång, hur många med distansjobb som faktiskt valt att bosätta sig i kommunen, samt attraktivitetsparametrar som inte har med arbete att göra.
 - *Andel med bredband*, andel med tillgång till bredband om minst 100Mbit/s. Källa: PTS
 - *Andel med distansjobb*, andel yrkesverksamma boende som har jobb som kan skötas på distans. Källa: SCB
 - *Fokus på besöksnäring*, sammanvägning av serveringstillstånd per inv., gästnätter per invånare, andel arbetande inom handel samt hotell och restaurang. Källa: SCB
 - *Fokus på fritidshus*, kombination av antal fritidshus per inv. och kvadratmeterpris för fritidshus. Källa: SCB
 - *Flyttnetto 45+*, inrikes flyttnetto i gruppen 45 år och över. Källa: SCB

Mått på boendeattraktivitet (4)

- **Klimatrisker och omställningsfördelar.** Visar risker att drabbas negativt av klimatförändringarnas konsekvenser, förutsättningar för grön industri i närområdet och laddinfrastruktur.
 - *Låg risk för klimateffekter*, summerad risk enligt rapporten "Riskområden för ras, skred, erosion och översvämning" från Sveriges Geotekniska Institut.
 - *Koncentration av teknikkompetens*, andel av nattbefolkningen som arbetar med yrken relevanta för grön industri, spridd längs pendlingsrelationer enligt samma metod som för agglomerationskapitalet. Källa: SCB
 - *Tillgång till vattenkraft*, senaste noterad uppgift för total producerad vattenkraft i egna kommunen, plus två tredjedelar av angränsande kommuner, samt en tredjedel av angränsande till angränsande kommuner. Källor: Energimyndigheten, SCB, Vattenkraft.info
 - *Laddinfrastruktur*, antal laddpunkter för elbilbar per 1000 personbilar. Källa: databasen ELIS från powercircle.org.

Vi hjälper företag och organisationer att förstå och forma framtiden

Kairos (καιρός)
är det antika grekiska begreppet för
rätt tid eller tid för förändring.